

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

Empowered lives.
Resilient nations.

ລັດຖະສະພາ

ແລະ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ

ແບບຍືນຍົງ

ສູ່ມີການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ

ລິຂະສິດ ©Inter-Parliamentary Union, 2017.

ສໍາລັບການນໍາໃຊ້ສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຈຸດປະສົງທາງການຄ້າ, ເນື້ອຫາທັງໝົດ ຫລື ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ອາດສ້າງຂຶ້ນມາຮັບໃຊ້ອີກໃໝ່ ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າ ລິຂະສິດ ແລະ ບົ່ງບອກແຫລ່ງ ທີ່ມາ ຖືກແຈ້ງບອກເຊັ່ນກັນ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການດັດແປງໃດໆ. ກະລຸນາແຈ້ງບອກ ສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ເນື້ອໃນຂອງສິ່ງພິມ.

ISBN 978-92-9142-685-0

ວຽກດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການແປແບບບໍ່ເປັນທາງການໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອການພັດທະນາປະຈໍາ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງຈະຂໍຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ສາລະບານ

ພາກສະເໜີ	4
ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຫຍັງ?	6
ຂອບວາລະໃໝ່ສໍາລັບການດໍາເນີນງານ	7
ການເຊື່ອມສານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ	12
ພັນທະໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະສະພາຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ	14
ຂະບວນການແບບທົ່ວເຖິງ	14
ການປະເມີນລະດັບຄວາມພ້ອມຂອງລັດຖະສະພາ - ຄວນເລີ່ມຕົ້ນຈາກຈຸດໃດ?	18
ທ່ານຄວນຈະດໍາເນີນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງທາງດ້ານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນ	18
ເມື່ອໃດ?	18
ໃຜແດ່ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ?	19
ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຈະດໍາເນີນການຄືແນວໃດ?	19
ຄໍາຖາມ ສໍາລັບການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ	22
ຄໍາຖາມທີ 1: ການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ລັດຖະສະພາ	22
ຄໍາຖາມທີ 2: ການເຊື່ອມສານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນລະດັບ ໂລກເຂົ້າໃນ	24
ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ	24
ຄໍາຖາມທີ 3: ການເຊື່ອມສານ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເຂົ້າໃນ ກົນໄກຂອງລັດຖະສະພາ	26
ຄໍາຖາມ ທີ 4: ການສ້າງນິຕິກຳ ສະໜັບສະໜູນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ	29
ຄໍາຖາມທີ 5: ການສະໜອງທຶນຮອນໃຫ້ແກ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ	30
ຄໍາຖາມ 6: ການຕິດຕາມ ຂອດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ	32
ຄໍາຖາມທີ 7: ລະດົມການມີສ່ວນຂອງມະຫາຊົນ	34
ຄໍາຖາມທີ 8: ການຮັບປະກັນວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຮັບໃຊ້ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນສະພາບສ່ຽງທີ່ສຸດ	36
ເອກະສານອ້າງອີງ	39
ບົດຂອບໃຈ	40

ພາກສະເໜີ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຮັບຮູ້ພາລະ ແລະ ບົດບາດ ທີ່ຈຳເປັນທີ່ສຸດ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ທາງດ້ານ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ລວມ ໃນການສ້າງນິຕິກຳ ແລະ ຮັບຮອງແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ ລວມທັງ ບົດບາດຂອງລັດຖະສະພາ ໃນການຮັບປະກັນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ຕໍ່ຄຳໝັ້ນສັນຍາ ຂອງພວກເຮົາ. ... “ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບັນດາປະຊາຊົນ ແຫ່ງ ລັດສະມາຊິກ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ” ແມ່ນຄຳກ່າວເປີດ ທີ່ມີຊື່ສຽງຂອງກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ເປັນຄຳເຊີດຊູຈິດໃຈໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ. ໃນມື້ນີ້ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ບັນດາປະຊາຊົນແຫ່ງ ລັດ ສະມາຊິກ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ກຳລັງຢູ່ເທິງເສັ້ນທາງ ໄປສູ່ປີ 2030. ການເດີນທາງ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ລວມມີ ບັນດາລັດຖະບານ ກໍ່ຄືລັດຖະສະພາ, ບັນດາອົງການໃນລະບົບສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ສະຖາບັນ-ອົງການ ຈັດຕັ້ງສາກົນ ອື່ນໆ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ, ກຸ່ມສະຖາບັນວິທະຍາສາດ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ມະນຸດທັງໝົດ.

ວາລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ພາຍໃນປີ 2030 ນະຄອນນິວຢອກ, ວັນທີ 25 ກັນຍາ 2015

ວາລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ພາຍໃນປີ 2030 ແມ່ນພັນທະໜ້າທີ່ ລະດັບໂລກ ທີ່ເລັ່ງໃສ່ ເພື່ອລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ກຳນົດແນວທາງແບບຍືນຍົງ ເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບທົ່ວເຖິງ. ວາລະດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍ ບັນດາຜູ້ນຳລະດັບປະເທດ ໃນກອງປະຊຸມສຸດຍອດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນເດືອນກັນຍາ 2015. ເຊິ່ງວາລະດັ່ງກ່າວນີ້ ປະກອບດ້ວຍ 17 ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ 169 ຄາດໝາຍ ເພື່ອນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອກຳນົດຈຸດສຸມ ແລະ ປະສານງານທາງດ້ານນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ເພື່ອບັນລຸວິໄສທັດ ດຽວກັນ ສຳລັບມວນມະນຸດຊາດ. ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ສ້າງຂຶ້ນບົນ ຄວາມພະຍາຍາມໃນໄລຍະຜ່ານມາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວາລະການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ທີ່ຮູ້ກັນດີໃນຊື່ ເປົ້າໝາຍສະ ຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ. ພ້ອມນັ້ນ, ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຍັງເລັ່ງໃສ່ ບັນລຸວຽກງານດ້ານສິດ ທິມະນຸດ ສຳລັບພົດທຸກຄົນ ແລະ ວຽກງານດ້ານຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ລວມທັງ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງພົດທຸກຄົນ. ເຖິງວ່າ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະບໍ່ແມ່ນຂໍ້ຜູກພັນທາງດ້ານກົດໝາຍ, ແຕ່ບັນດາລັດຖະບານ ຕ້ອງໄດ້ຍືດໝັ້ນເອົາພັນທະໜ້າທີ່ທາງດ້ານສິນທຳ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເຫລົ່ານັ້ນ ຢ່າງສຸດຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບບູລິມະສິດຂອງຊາດ.

ວາລະ 2030 ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຈລະຈາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຕະຫລອດໄລຍະຫລາຍປີຜ່ານມາ. ອົງການສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ, ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ລັດຖະສະພາ ແລະ ສະມາຊິກ ຈຳນວນຫລາຍຮ້ອຍຄົນ

ໄດ້ປະຕິບັດພາລະບົດບາດຢ່າງຫ້າວຫັນ ຕະຫລອດໄລຍະຂອງຂະບວນການດັ່ງກ່າວ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ຢ່າງແຮງກ້າ ເພື່ອໃຫ້ ບັນຈຸເອົາ ບັນດາເປົ້າໝາຍ ທີ່ສໍາພັນກັບການປົກຄອງແບບປະຊາທິປະໄຕ.

ຈຸດປະສົງ ຂອງ ຄູ່ມືການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ສະບັບນີ້ ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ ບັນດາລັດຖະສະພາ ແລະ ສະມາຊິກສະພາ ດັ່ງນີ້:

- ປະເມີນລະດັບຄວາມພ້ອມ ເພື່ອປະຕິບັດ ພັນທະໜ້າທີ່ຕໍ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ
- ຈໍາແນກ ຍຸດທະສາດ, ກົນໄກ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມມື ເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ຫລາຍຂຶ້ນ.

ຄູ່ມື ຖືກອອກແບບມາ ເພື່ອເອົາອໍານວຍ ໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກລັດຖະສະພາ ເພື່ອກໍານົດວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ, ບັນດາຊ່ອງວ່າງ, ກາລະໂອກາດ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້. ສະນັ້ນ ວຽກງານເຫລົ່ານີ້ ຈຶ່ງຊ່ວຍ ໃຫ້ສະມາຊິກລັດຖະສະພາ ສ້າງວາລະໃໝ່ ໃຫ້ເປັນລະບົບຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເຊື່ອມສານ ເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນຂະບວນການສ້າງນິຕິກຳ, . ແຕ່ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຄູ່ມື ບໍ່ໄດ້ມີລັກສະນະຕາຍຕົວ ແລະ ແຕ່ຖືກອອກແບບມາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະສະພາ ທັງໝົດ, ບໍ່ວ່າ ຈະຢູ່ພາຍໃຕ້ ລະບອບປົກຄອງໃດ ຫລື ມີການພັດທະນາ ຢູ່ໃນລະດັບໃດກໍ່ຕາມ.

ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ແມ່ນວິທີການໜຶ່ງ ທີ່ລັດຖະສະພາ ສາມາດນໍາໃຊ້ ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນຂະບວນການສ້າງມາດ ຕະຖານພາຍໃນ ກົງຈັກຂອງຕົນເອງ ແລະ ເພື່ອປະເມີນ ສະຖານະພາບ ຂອງຄວາມພ້ອມ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະໜ້າທີ່ ຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຜົນຂອງການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ລັດຖະສະພາ ສາມາດກໍານົດບູລິມະສິດ ສໍາລັບການປະຕິຮູບ ເພື່ອທີ່ຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຮັບມືຕໍ່ກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຈຸດປະສົງສູງສຸດ ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ລັດຖະສະພາສາມາດເຮັດບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃນການບັນລຸວາລະ 2030.

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຫຍັງ?

ພວກເຮົາ ຍິນດີຮັບເອົາ ວາລະ 2030 ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ພ້ອມດ້ວຍ 17 ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນເປົ້າໝາຍຕົ້ນຕໍ ຂອງວາລະໃໝ່ນີ້ ຄຽງຄູ່ກັນກັບການພັດທະນາ ດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ... ພວກເຮົາ ຂໍຊົມເຊີຍ ທີ່ວາລະດັ່ງກ່າວນີ້ ມີຄວາມມຸ້ງມາດປາດຖະໜາ ເປັນກົນໄກຊຸກຍູ້ ໃຫ້ເກີດມີການປ່ຽນແປງໃໝ່ ແລະ ທີ່ຈະບໍ່ປະຖິ້ມໃຜຜູ້ໃດໄວ້ຢູ່ທາງຫລັງ ໂດຍສະເພາະ ກຸ່ມປະຊາກອນ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ຜູ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ສ່ຽງກວ່າໝູ່. ໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະຕ້ອງຖືເອົາມະນຸດເປັນໃຈກາງຂອງການຕັດສິນໃຈ. ນອກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງ ເລັ່ງໃສ່ ການຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກຄົນມີຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຄໍານຶງເຖິງຂໍ້ຈໍາກັດທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໄປພ້ອມໆ ກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ວາລະດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງເປັນຂອງທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົນຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ເນື່ອງຈາກ ມະນຸດທຸກຄົນ ແມ່ນມີສິດທິ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ກັນ ແລະ ກັນ ເຊັ່ນດຽວກັບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ພວກເຮົາທັງໝົດ ຕ້ອງລົງທຶນ ໃສ່ມະນຸດ ຍ້ອນວ່າ ນັ້ນແມ່ນຊັບພະ ຍາກອນທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງພວກເຮົາເອງ. ຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ປະຕິບັດການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຕາມທິດປະຊາທິປະໄຕ: ສ້າງໂລກໃຫ້ເປັນຕາມທີ່ປະຊາຊົນ ຕ້ອງການ. ຖະແຫລງການ ກອງປະຊຸມປະທານລັດຖະສະພາລະດັບ ໂລກ ຄັ້ງທີສີ່ 2 ກັນຍາ 2015.

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ 17 ເປົ້າໝາຍ ແລະ 165 ຄາດໝາຍ ອອກແບບມາໂດຍອີງໃສ່ ສາມເສົາຄໍ້າແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຄື ເສົາຄໍ້າດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ໂດຍມີຂອບນະໂຍບາຍແບບຮອບດ້ານທັງຢູ່ປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ. ເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ແມ່ນນັບແຕ່ ເປົ້າໝາຍທາງດ້ານ ການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແບບເດັດຖານ ໄປຈົນເຖິງ ເປົ້າໝາຍການໝູນກັບຄືນຈາກສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແລະ ນັບຈາກ ການບັນລຸເປົ້າໝາຍດ້ານຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ໄປເຖິງ ເປົ້າໝາຍດ້ານການປ່ຽນແປງຮູບແບບການບໍລິໂພກ ແລະ ການຜະລິດ (ເບິ່ງພາບປະກອບຢູ່ຂ້າງລຸ່ມ). ຕົວຊີ້ບອກລະດັບໂລກ ຈໍານວນຫລາຍ ຖືກອອກແບບມາໃຊ້ ເພື່ອຊ່ວຍຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ ໃນການກ້າວໄປສູ່ການບັນລຸບັນດາເປົ້າໝາຍເຫລົ່ານີ້.

ວາລະ 2030 ຈະຖືເອົາ ມະນຸດເປັນໃຈກາງ ຂອງຂະບວນການພັດທະນາ ແລະ ຮຽກຮ້ອງ ມາຍັງ ບັນດາລັດຖະບານ, ລັດສະພາ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເພື່ອປະກອບສ່ວນອອກແບບ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ກົດໝາຍ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆ ແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ, ຍົກເລີກ ຝາກັ້ນທາງການເມືອງ, ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ບໍ່ປະຖິ້ມໃຜຜູ້ໃດໃຫ້ຢູ່ທາງຫລັງ.

Developed in collaboration with TROLLBACK + COMPANY | TheGlobalGoals@trollback.com | +1212.520.1010
For queries on usage, contact: dpcampaigns@un.org

ຂອບວາລະໃໝ່ສໍາລັບການດໍາເນີນງານ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ບໍ່ພຽງແຕ່ກໍານົດບູລິມະສິດຂະແໜງການ ແລະ ກໍານົດ ບັນດາຄາດໝາຍສູງຊັ້ນອັນໃໝ່ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຍັງເປີດທາງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໂອກາດອັນໃໝ່ເຊັ່ນກັນອີກ. ເປັນຄັ້ງທໍາອິດທີ່ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນ ໄດ້ຮັບຮູ້ຄວາມເປັນຈຸດສູນກາງຂອງສະຖາບັນທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ທົ່ວເຖິງ ແລະຄວາມ ຮັບຜິດຊອບໃນຂະບວນການພັດທະນາ. ເປົ້າໝາຍທີ 16 ທລີ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ເປົ້າໝາຍກ່ຽວກັບການປົກຄອງ, ສະທ້ອນເຖິງ ທັດສະນະທີ່ຍຶດຖືມາຍາວນານຂອງສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະ ນາ ທີ່ວ່າ ການປົກຄອງແບບປະຊາທິປະໄຕ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນຈຸດໝາຍໃນກະໂຕຂອງມັນເອງ ແຕ່ຍັງແມ່ນເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທໍາ. ໃນຖານະ ເປັນສະຖາບັນ, ການຈັດຕັ້ງແຖວໜ້າ ທີ່ສໍາຄັນ ດ້ານນິຕິກໍາ ແລະ ມີສິດໜ້າທີ່ ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ທັງເປັນອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນຕົວແທນ, ລັດຖະສະພາ ມີຄວາມກ່ຽວພັນໂດຍກົງກັບເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວນີ້ (ເບິ່ງ ຂອບຂໍ້ຄວາມ ຢູ່ໜ້າ 8)

ເປົ້າໝາຍທີ 10 ແມ່ນເປົ້າໝາຍບຸກທະລຸທີ່ສໍາຄັນ ອີກເປົ້າໝາຍໜຶ່ງ ໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ດັ່ງທີ່ຮູ້ກັນດີວ່າ ການເພີ່ມທະວີ ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ແມ່ນໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ເສດຖະກິດ ແລະ ໂຄງສ້າງທາງສັງຄົມ, ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນຜົນໃຫ້ເລັ່ງໄສ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ລະຫວ່າງປະເທດ.ເປົ້າໝາຍທີ 5 (ບັນລຸຄວາມ ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ) ເສີມຕື່ມ ໃຫ້ແກ່ ວິໄສທັດຂອງສັງຄົມທີ່ປາດສະຈາກການຈໍາແນກ

ຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ໂດຍເນັ້ນໜັກໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ປາດສະຈາກຄວາມຮຸນແຮງ. ໂດຍສະເພາະ, ເປົ້າໝາຍທີ 5 ສອດຄ່ອງກັບໜຶ່ງໃນບູລິມະສິດຂັ້ນພື້ນຖານ ຂອງສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ.

ການພັດທະນາ ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ຂອງພວກເຮົາ ເພິ່ງພາດຄວາມສຸກສຳລານ, ໂດຍແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ, ຂອງການມີສິດທິ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ກາລະໂອກາດ ແບບສະເໝີພາບ ແລະ ເຕັມສ່ວນ. ພວກເຮົາ ຕ້ອງອຸທິດຕົນອີກຄັ້ງໃໝ່ໃຫ້ແກ່ການບັນລຸຜົນຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ພາຍໃນປີ 2030.¹

1. ຮັກສາສັນຕິພາບ ແລະ ປະຕິບັດການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕາມທິດປະຊາທິປະໄຕ: ສ້າງໂລກໃຫ້ເປັນຕາມທິປະຊາຊົນ ຕ້ອງການ. ຖະແຫລງການ ກອງປະຊຸມປະທານລັດຖະສະພາລະດັບໂລກຄັ້ງທີສີ່ 2 ກັນຍາ 2015.

ເປົ້າໝາຍທີ 16: ສັນຕິພາບ, ຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ສະຖາບັນມີປະສິດທິພາບ - ສັງລວມຫຍໍ້
ສ້າງສົມໃສ່ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຈາກເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ, ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈຶ່ງໄດ້ລວມເອົາ ໜຶ່ງເປົ້າໝາຍສະເພາະ ເພື່ອ “ສົ່ງເສີມໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບສຸກ ແລະ ກວມ ລວມເອົາພົດທຸກຄົນ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ສ້າງສະຖາບັນທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ທົ່ວເຖິງໃນທຸກລະດັບ”.
ສອງຄາດໝາຍ ພາຍໃຕ້ເປົ້າໝາຍນີ້ ໄດ້ລວມເອົາພາລະບົດບາດຂອງລັດຖະສະພາດັ່ງນີ້:

- ຄາດໝາຍ ທີ 16.6: ພັດທະນາສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໂປ່ງໃສໃນທຸກລະດັບ.
- ຄາດໝາຍ ທີ 16.7: ຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີການຕັດສິນໃຈໃນທຸກລະດັບ, ທັນການ, ກວມລວມ, ມີສ່ວນຮ່ວມຈາກທຸກຝ່າຍ ແລະ ເພື່ອສ່ວນລວມ.

ສ່ວນ ຄາດໝາຍ ອື່ນໆ ແມ່ນໄດ້ລວມເອົາບັນດາ ຫລັກການພື້ນຖານ ຂອງການປົກຄອງແບບປະຊາທິປະໄຕ ເຊັ່ນ: ລັດແຫ່ງກົດໝາຍ, ຄວາມຍຸຕິທຳ, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ປົກປ້ອງສິດເສລີພາບຂັ້ນພື້ນຖານ.

ລັດຖະສະພາ ຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ວຽກງານຕ່າງໆພາຍໃຕ້ຂອບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທັງໝົດ ແຕ່ຍັງຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ຕໍ່ການພັດທະນາດ້ານສະຖາບັນຂອງລັດຖະສະພາເອງ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄາດໝາຍ 16.6 ແລະ 16.7.

ຍົກຕົວຢ່າງ: ລັດຖະສະພາ ສາມາດປະສານງານກັບ ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ເພື່ອພັດທະນາຕົວຊີ້ບອກ ທີ່ສອງແສງເຖິງບູລິມະສິດ ຂອງລັດຖະສະພາເອງ ໃນການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ຄາດໝາຍ 16.6 ແລະ 16.7.

ວາລະ 2030 ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງການປ່ຽນແປງ ໃນຈຸດເລັ່ງຂອງແນວຄິດໃນການພັດທະນາຈາກການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການປັດໄຈຂັ້ນພື້ນຖານ

ມາສູ່ການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ. ຖະແຫລງການປີ 1986 ວ່າດ້ວຍສິດທິໃນການພັດທະນາ ທີ່ໄດ້ລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງທີ່ສຸດວ່າ ແນວທາງການພັດທະນາ ທີ່ອີງໃສ່ສິດທິໂດຍຖືເອົາມະນຸດເປັນໃຈກາງ ຂອງຂະບວນການພັດທະນາ. ຖະແຫລງການນີ້ ຍັງລະບຸ ໃຫ້ບັນດາປະເທດເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ແລະ ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ

ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍທາງດ້ານສິດທິມະນຸດໃນທຸກດ້ານ. ຖະແຫລງການວ່າດ້ວຍສິດທິໃນການພັດ ທະນາ ໄດ້ອະທິບາຍສິດທິໃນການພັດທະນາຂອງມະນຸດວ່າ ແມ່ນສິດທິມະນຸດຢ່າງໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກອອກໄປຈາກມະນຸດ ຊຶ່ງທຸກຄົນ ແລະ ມະນຸດທັງໝົດ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມນໍາ, ປະກອບສ່ວນ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ການເມືອງ, ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັນລຸວຽກງານທາງດ້ານ ສິດທິມະນຸດ ທັງໝົດ ແລະ ສິດເສລີພາບ ຂັ້ນພື້ນຖານໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.²

ຜົນຂະຫຍາຍ ຂອບແຜນງານລະດັບໂລກ ດັ່ງກ່າວນີ້ ໄປເປັນນະໂຍບາຍລະດັບຊາດ ຢ່າງເປັນຮູບປະທໍາ ເຊິ່ງຮຽກ ຮ້ອງ ໃຫ້ມີການປະກອບສ່ວນຈາກທຸກພາກສ່ວນ. ທຸກຄົນໃນສັງຄົມ ຈະຕ້ອງໄດ້ ປະກອບສ່ວນ ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນຈາກປະ ຊາຊົນເອງ. ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງວາລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ພາຍໃນປີ 2030 ແມ່ນການທີ່ປະຊາຊົນໄດ້ມີສ່ວນຢູ່ໃນແຕ່ລະໂລຍະ, ເລີ່ມຕົ້ນຈາກ ການອອກແບບ ນະໂຍບາຍ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຈົນຮອດ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ, ລັດຖະສະພາ ແລະ ສະພາຜູ້ແທນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງເຮັດໜ້າທີ່ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນຂະ ບວນການດັ່ງກ່າວນີ້.

2. ຖະແຫລງການ ວ່າດ້ວຍສິດທິໃນການພັດທະນາ www.un.org/documents/ga/res/41/a41r128.htm

ເອກະສານເສີມທີ່ຕິດພັນກັບວາລະ 2030

ວາລະ 2030 ກຳນົດ ວິໄສທັດລະດັບໂລກ ຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ວາລະນີ້ ຍັງມີເອກະສານເສີມ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ສາມສິນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍການສະໜອງທຶນສຳລັບການພັດທະນາ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນໄພພິບັດ. ລວມທັງໝົດ, ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ເປັນຂອບວຽກອັນໜຶ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດທີ່ຂັບເຄື່ອນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໄປຂ້າງໜ້າ:

- **ວາລະການດຳເນີນງານ ອາດຕິສ ອາບາບາ.**³ ວາລະດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເອກະສານ ທີ່ເປັນໝາກຜົນຂອງກອງປະຊຸມສາກົນວ່າດ້ວຍການສະໜອງທຶນສຳລັບການພັດທະນາຄັ້ງທີສາມ (ເດືອນກໍລະກົດ 2015). ເອກະສານນີ້ ສະໜອງຂອບແຜນງານລະດັບໂລກ ສຳລັບໃຊ້ລະດັບທຶນທີ່ມີມູນຄ່າເປັນພັນໆຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ ເພື່ອລົງທຶນໃສ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ການລະດົມທຶນຮອນດັ່ງກ່າວນີ້ ສາມາດເຮັດໄດ້ ຜ່ານການຮ່ວມມືໃນການພັດທະນາ, ການເກັບອາກອນສາກົນ, ການຄ້າ ແລະ ການປະຕິຮູບທາງດ້ານລະບຽບການ ແລະ ສະຖາບັນ - ການຈັດຕັ້ງ. ວາລະດັ່ງ ກ່າວ ໄດ້ເຊື່ອມສານເອົາເປົ້າໝາຍທີ 17 ຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງເຂົ້ານຳ (ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ບັນດາເຄື່ອງມືທີ່ເປັນພາຫະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ).
- **ສັນຍາສາກົນ ປາຣີ ວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.**⁴ ລັດຖະບານປະເທດຕ່າງໆ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາສັນຍາສາກົນສະບັບນີ້ ໃນເດືອນທັນວາ 2015 ໂດຍສຸມໃສ່ ຈຳກັດການເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍ ອຸນຫະພູມຂອງໂລກ ໃຫ້ຕໍ່າກວ່າ 2 ອົງສາແຊນຊີອັດ ທຽບໃສ່ລະດັບກ່ອນຍຸກອຸດສາຫະກຳ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອຸນຫະພູມທີ່ຫລາຍຂຶ້ນ ອາດນຳໄປສູ່ ຄວາມຫາຍະນະ ແລະ ຜົນສະທ້ອນທີ່ບໍ່ສາມາດກັບຄືນສະພາບເກົ່າຕໍ່ການພັດທະນາ ນາມະນຸດ, ສັນຍາສະບັບນີ້ ຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທຸກປະເທດດຳເນີນບາດກ້າວ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍັງສາມາດກວດສອບໄດ້ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວ, ສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງສະພາວະໂລກຮ້ອນ. ສັນຍາສາກົນປາຣີ ຍັງຖືກຜັນຂະຫຍາຍເຂົ້າ ໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ 13 (ການຮັບມືກັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ).
- **ຂອບແຜນງານເຊັນໄດວ່າດ້ວຍການຫລຸດຜ່ອນຄວາມສູງຈາກໄພພິບັດ.**⁵ ບັນດາຜູ້ນຳລະດັບປະເທດໄດ້ຮັບຮອງເອົາສັນຍາສາກົນສະບັບນີ້ ໃນເດືອນມີນາ 2015. ຂອບແຜນງານເຊັນໄດໄດ້ສ້າງແສງເຖິງປະສິບການທີ່ໄດ້ຮັບຜ່ານການປະຕິບັດວຽກ ຂອບແຜນງານຢູ່ໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ໃນລະດັບປະເທດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມສູງຈາກໄພພິບັດ. ດັ່ງທີ່ຮູ້ກັນວ່າໄພພິບັດ ເຮັດໃຫ້ວຽກງານການພັດທະນາ ຢຸດສະຫງົບ, ຄວາມສູງນັ້ນ ຕ້ອງຖືກຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ບັນເທົາ ແລະ ການປົວແປງຄືນໃໝ່ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫລັກການສ້າງໃໝ່ທີ່ດີກວ່າຂອບແຜນງານດັ່ງກ່າວ ການດຳເນີນງານໄດ້ລະບຸຢ່າງເຈາະຈົງ ບົດບາດ ຢ່າງໜຶ່ງ ຂອງສະມາຊິກລັດຖະສະພາ ໃນການຮັບປະກັນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ.⁶

3 <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks/addisababaactionagenda>

4 <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks/parisagreement>

5 <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks/sendaiframework>

6. ຂໍ້​ມູນ​ມາ​ຈາກ​ແຫຼ່ງ​ດຽວ​ກັນ, 27 (e) “ເພື່ອ... ສົ່ງ​ເສີມ​ການ​ກວດ​ກາ ໂດຍ​ສາ​ທາ​ລະ​ນະ ແລະ ຊຸກ​ຍູ້​ສົ່ງ​ເສີມ ການ​ໂຕ້​ວາ​ທີ ລະ​ຫວ່າງ​ສະ​ຖາ​ບັນ-ການ​ຈັດ​ຕັ້ງ, ລວມ​ທັງ ໂດຍ​ສະ​ມາ​ຊິກ​ລັດ​ຖະ​ສະ​ພາ ແລະ ເຈົ້າ​ໜ້າ​ທີ່ ຜູ້​ຮັບ​ຜິດ​ຊອບ ທີ່​ກ່ຽວ​ຂ້ອງ​ອື່ນໆ ກ່ຽວ​ກັບ​ການ​ລາຍ​ງານ​ຄວາມ​ຄືບ​ໜ້າ ຂອງ​ແຜນ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ງານ ລະ​ດັບ​ທ້ອງ​ຖິ່ນ ແລະ ລະ​ດັບ​ປະ​ເທດ ສໍາ​ລັບ​ການ​ຫຼຸດ​ຜ່ອນ​ຄວາມ​ສ່ຽງ​ຈາກ​ໄພ​ພິ​ບັດ”,

27(i): “ເພື່ອ​ສົ່ງ​ເສີມ ສະ​ມາ​ຊິກ​ລັດ​ຖະ​ສະ​ພາ ໃນ​ການ​ສະ​ໜັບ​ສະ​ໜູນ

ການ​ຈັດ​ຕັ້ງ​ປະ​ຕິ​ບັດ​ແຜນ​ດໍາ​ເນີນ​ງານ​ຫຼຸດ​ຜ່ອນ​ຄວາມ​ສ່ຽງ​ຈາກ​ໄພ​ພິ​ບັດ ໂດຍ​ການ​ສ້າງ​ນິ​ຕິ​ກຳ​ຂຶ້ນ​ໃໝ່ ຫລື ບັບ​ບູ​ນິ​ຕິ​ກຳ​ທີ່​ກ່ຽວ​ຂ້ອງ ແລະ ການ​ຈັດ​ສັນ​ງົບ​ປະ​ມານ”,

48 (h): “ເພື່ອ​ສືບ​ຕໍ່​ສະ​ໜັບ​ສະ​ໜູນ ແລະ ຊຸກ​ຍູ້ ການ​ຫຼຸດ​ຜ່ອນ​ຄວາມ​ສ່ຽງ​ຈາກ​ໄພ​ພິ​ບັດ ແລະ ສ້າງ​ຄວາມ​ເຂັ້ມ​ແຂງ ໃຫ້​ແກ່​ຂອບ​ການ​ດໍາ​ເນີນ​ງານ​ດ້ານ​ນິ​ຕິ​ກຳ”.

ການເຊື່ອມສານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງເຂົ້າໃນນະ ໂຍບາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຖືກອອກແບບໃຫ້ກວ້າງ ແລະ ກວມລວມ. ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອຊ່ວຍກຳນົດຈຸດສຸມ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງບັນດານະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນ (ລວມທັງນະໂຍບາຍທີ່ມີໃຊ້ຢູ່ແລ້ວ) ເພື່ອບັນລຸ ວິໄສທັດລວມສຳລັບມວນມະນຸດ. ເພາະສະນັ້ນ ແຕ່ລະປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດບູລິມະສິດຂອງຕົນເອງ ແລະ ດັດປັບ ບັນດາເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຈຸດພິເສດຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຊື່ນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ລະດັບປະເທດຂອງຕົນເອງ.

ເພື່ອເຊື່ອມສານ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍພັດທະນາແຫ່ງຊາດ, ແຕ່ລະປະເທດ ຄວນສ້າງ ຫລື ປັບປຸງແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດຂອງຕົນເອງ. ເຊິ່ງເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ສະເພາະ ຂອງແຕ່ລະປະເທດ ຄວນ ມີຕົວຊີ້ບອກ ໃນການຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄວນໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດ ເພື່ອຈະໄດ້ສາມາດເກັບກຳຜົນໄດ້ຮັບຢູ່ພາກສະໜາມ, ເຊິ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພົນລະເມືອງຢ່າງສະໜິດແໜ້ນໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້. ສະນັ້ນ, ໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ ລັດຖະສະພາ ມີພາລະບົດບາດຕົ້ນຕໍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ລະດັບປະເທດ ໄດ້ສ້ອງແສງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສະພາບຂອງກຸ່ມຄົນໂດຍສະເພາະ.

ນະໂຍບາຍທີ່ນຳໃຊ້ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄວນມີລັກສະນະກວມລວມ ແລະ ປະ ສານກົມກຽວ ຕໍ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາມະນຸດ ຊຶ່ງອາດແມ່ນໃນຂົງເຂດສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ວັດ ທະນະທຳ ຫລື ສິ່ງແວດລ້ອມ. ຍົກຕົວຢ່າງ: ນະໂຍບາຍລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ (ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ 1) ໂດຍການຍົກລະດັບລາຍໄດ້ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ພຽງຢ່າງດຽວ ອາດບໍ່ສາມາດ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ລົງໄດ້ຢ່າງຫລວງ ຫລາຍ, ເຖິງວ່າສິ່ງນີ້ ຈະສຳຄັນພຽງໃດກໍຕາມ. ແຕ່ ນະໂຍບາຍລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຄວນແກ້ໄຂ ບັນຫາໃນທຸກດ້ານ ເຊັ່ນ: ບັນຫາການຂາດແຄນການສຶກສາ, ສຸຂະພາບບໍ່ດີ ແລະ ຄວາມອຶດຫິວ. ນະໂຍບາຍທີ່ຮອບດ້ານດັ່ງກ່າວ ຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການອອກແບບສຳລັບກຸ່ມຄົນ ທີ່ມີສະພາບສ່ຽງ ແລະ ກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ. ກຸ່ມຄົນເຫລົ່ານັ້ນ ອາດຈະລ້າທ້ອງວ່າ ຄຳສະເລ່ຍແຫ່ງຊາດໃນການວັດແທກ ດັ່ງເຊັ່ນ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ, ອາຍຸຍືນສະ ເລ່ຍ, ລະດັບການຮຽນຈົບຊັ້ນ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນວຽກງານການເມືອງ. ແນວທາງກວມລວມ ແລະ ປະສານກົມກຽວ ແມ່ນຫລັກການຂອງເປົ້າໝາຍສູງສຸດຂອງວາລະ 2030 ທີ່ຈະບໍ່ປະປ່ອຍຫລົງລືມຜູ້ໃດຢູ່ຂ້າງຫລັງ.

ວາລະ 2030 ປະກອບດ້ວຍຫລັກການ ແລະ ຫລັກໝາຍ ທີ່ເປັນທິດທາງສຳລັບການທົບທວນ ຄວາມຄືບໜ້າ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ຄວາມຄືບໜ້າ ລະດັບໂລກກຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະຖືກປະເມີນ ໂດຍທຽບໃສ່ ໜຶ່ງຊຸດຕົວຊີ້ບອກ ທີ່ຖືກລົງກັນໄວ້ແລ້ວ.⁷ ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ສາມາດຮັບຮອງເອົາ ບັນດາຕົວຊີ້ບອກ ທີ່ແທດເໝາະກັບຈຸດພິເສດຂອງປະເທດຕົນ ເພື່ອຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

7 ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມຂອງ ຕົວຊີ້ບອກ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ ເວັບໄຊ ຂອງຄະນະກຳມາທິການສະຖິຕິ ຂອງ ສປຊ <http://unstats.un.org/sdgs/>

ຄວາມສຳຄັນຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ເພື່ອທີ່ ຮັບປະກັນວ່າ ບັນດານິຕິກຳ, ງົບປະມານ ແລະ ແຜນງານ ໄດ້ສຸມໃສ່ພັດທະນາກຸ່ມຄົນ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຫລາຍທີ່ສຸດ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ສະມາຊິກສະພາ ຈະຕ້ອງສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ແຍກປະເພດ ໃນຫລາຍຂົງເຂດຕົ້ນ ຕໍ່. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ແມ່ນສາມາດດຳເນີນການຜ່ານ ສະຖາບັນ-ການຈັດຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ດ້ານສະຖິຕິ. ລັດຖະສະພາ ສາມາດນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການພິຈາລະນາຮັບຮອງ ເອົາແຜນງົບປະມານແຫ່ງຊາດຂອງຕົນ ເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າສະຖາບັນ- ການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖິຕິ ໄດ້ຮັບງົບປະມານຢ່າງພຽງພໍ ສຳລັບການເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ. ສະມາຊິກສະພາ ຍັງສາມາດສະໜັບສະໜູນ ວຽກງານຂອງນັກສະຖິຕິ ໃນການເກັບກຳ ແລະ ຮັບຮອງຄວາມຖືກຕ້ອງ ຂອງຂໍ້ມູນ ອີງຕາມຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ຕໍ່ກັບຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບສະຖິຕິດ້ານປະຊາກອນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ໃນເຂດເລືອກຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ພັນທະໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະສະພາຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

ໃນນາມທີ່ເປັນສະມາຊິກລັດຖະສະພາ, ພວກເຮົາ ຕ້ອງສະໜັບສະໜູນວຽກງານການບັນລຸເປົ້າໝາຍໃໝ່ນີ້ ໂດຍຄໍານຶງເຖິງຈຸດພິເສດຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ພາລະບົດບາດ ຂອງພວກເຮົາ ມີຄວາມຊັດເຈນ, ພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເປົ້າໝາຍທີ່ລັດຖະບານ ໄດ້ຕັດສິນໃຈດ້ວຍສະໝັກໃຈ ທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ ໄດ້ມີການຜ່ານບັນດານິຕິກຳ ເພື່ອສົ່ງເສີມວຽກງານດັ່ງກ່າວ ແລະ ມີການຮັບຮອງເອົາງົບປະມານທີ່ຈຳເປັນ... ພວກເຮົາຈະຕ້ອງປັບປຸງທັດ ສະນະຄະຕິ ພາຍໃນກົງຈັກ ລັດຖະສະພາຂອງພວກເຮົາ ແລະ ອົງການຝ່າຍບໍລິຫານຂອງປະເທດ ເພື່ອສະທ້ອນລັກ ສະນະລະຫວ່າງຫລາຍຂະແໜງການຂອງເປົ້າໝາຍ. ຕໍ່ກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ ພວກເຮົາຍັງຈະພະຍາຍາມສຸດຄວາມສາມາດ ເພື່ອເຊື່ອມສານ ບັນດາເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເຂົ້າໃນແຕ່ລະລັດຖະສະພາ ໂດຍ ມີກຳນົດເວລາທີ່ພຽງພໍ ສໍາລັບການປຶກສາຫາລື ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ.

ຖະແຫລງການຮາໂນຍ - ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ: ການກ້າວເຂົ້າສູ່ການປະຕິບັດ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທໍາ. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ 132 ຂອງສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ, ນະຄອນຮາໂນຍ, ວັນທີ 1 ເມສາ 2015

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຖືເປັນກາລະໂອກາດອັນໜຶ່ງ ສໍາລັບສະມາຊິກສະພາ ໃນການສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງພັນທະສັນຍາ ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ໃນການປັບປຸງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄວາມສົມບູນຂອງໜ່ວຍໂລກຂອງພວກເຮົາ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມວນມະນຸດເຮົາມີຊີວິດຢູ່ລອດ ໃນໄລຍະສະເພາະໜ້າ, ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຂອບການ ດໍາເນີນງານທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເຊິ່ງສາມາດໃຊ້ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ວຽກງານ ສ້າງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງລັດຖະສະພາ.

ຂະບວນການແບບທົ່ວເຖິງ

ຢູ່ໃນຫລາຍປະເທດ, ໜ່ວຍງານຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງລະດັບປະເທດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງ ລັກສະນະດຽວກັນ ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງ ເພື່ອປະສານສົມທົບ ແລະ ຊີ້ນໍາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຜູ້ແທນສະພາ ຄວນເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນການຈັດຕັ້ງລະດັບສູງ ເຊັ່ນນັ້ນ, ເພື່ອປະກອບ ຂໍ້ຄິດເຫັນ ໃນເຂດເລືອກຕັ້ງ ຂອງຕົນ ແລະ ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນດ້ານການຈັດຕັ້ງ. ລັດຖະສະພາ ຄວນຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ລັດຖະບານຮ່າງ ຫລື ປັບປຸງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ (ຫລື ແຜນງານຂອງຂະແໜງ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ). ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນ ວ່ານະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນການໃນລະດັບຊາດ ຈະໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ຫລື ໄດ້ຮັບການທົບທວນ ເພື່ອການປະກອບສ່ວນ ຂອງຂະແໜງການຢູ່ໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີປະສິດທິຜົນຫລາຍຂຶ້ນ. ລັດຖະສະພາ ຄວນສາມາດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ແຜນດັ່ງກ່າວນີ້ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ປຶກສາຫາລື ກັບມະຫາຊົນ ຢ່າງກວ້າງ. ລັດຖະສະພາ ຄວນຮັບຮອງເອົາແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ ຢ່າງເປັນທາງການ ພາຍຫລັງ ທີ່ມີການທົບທວນ ຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ

ການປົກສາຫາລື ຢ່າງເປັນທາງການ. ທ້າຍສຸດ ລັດຖະສະພາ ຄວນຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ລັດຖະບານ ສະໜອງ ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວໃນລະດັບຊາດ.⁸

8 ພາລະບົດບາດຂອງສະມາຊິກສະພາ ໃນການທົບທວນຄວາມຄືບໜ້າແຫ່ງຊາດ ທີ່ລະບຸຢູ່ໃນວັກທີ 79 ຂອງວາລະ 2030 ໂດຍ ສະເພາະ ຊຶ່ງລະບຸວ່າ: ພວກເຮົາ ຍັງຊຸກຍູ້ໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກ ໃຫ້ດຳເນີນການທົບທວນຄວາມຄືບໜ້າ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ແບບທົ່ວເຖິງ ໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນເຈົ້າການ ແລະ ນຳພາ ໂດຍປະເທດສະມາຊິກ ... ລັດຖະສະພາ ພ້ອມທັງສະຖາບັນ-ການຈັດຕັ້ງ ອື່ນໆ ສາມາດສະໜັບສະໜູນ ຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ເຊັ່ນກັນ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງລັດຖະສະພາ ໃນການຕິດຕາມ ຄວາມຄືບໜ້າລະດັບສາກົນ

ເຖິງວ່າ ລັດຖະບານ ຂອງແຕ່ລະປະເທດ ຈະເປັນຫຼັກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ແຕ່ຂະບວນການນີ້ ຍັງຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໃນທົ່ວໂລກນຳອີກ ໂດຍຜ່ານທາງກົນໄກການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ຕິດຕາມ. ໜຶ່ງໃນກົນໄກ ທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ແມ່ນເວທີການເມືອງລະດັບສູງ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ໃນທຸກໆເດືອນກໍລະກົດ ຜູ້ນຳລະດັບປະເທດ ມາເຕົ້າໂຮມກັນ ເພື່ອປະເມີນ ຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ປັບປຸງການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໃນລະດັບໂລກ. ໃນແຕ່ລະປີ ຫລາຍປະເທດດຳເນີນການທົບທວນ ໃນລະດັບປະເທດແບບສະໝັກໃຈ. ການທົບທວນ ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມ ຈາກຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງລັດຖະສະພາເປີດກວ້າງ. ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການເຂົ້າປະກອບສ່ວນ ສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ໄດ້ຈັດການປະຊຸມສະໄໝວິສາມັນ ຂອງຄະນະກຳມະທິການວຽກງານ ສະຫະປະຊາຊາດ ຂຶ້ນ, ໃນການປະຊຸມວາລະທຳອິດ ໃນແຕ່ລະປີ ຂອງສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ.

ພາລະບົດບາດ ພື້ນຖານ ຂອງລັດຖະສະພາ ໃນການສ້າງມິຕິກຳ, ການພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາງົບປະມານແຫ່ງຊາດ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການເປັນຕົວແທນສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ເຂດເລືອກຕັ້ງ ແມ່ນຈຳເປັນທີ່ສຸດ ສຳລັບການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃຫ້ໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ການວາງແຜນລະດັບຂະແໜງການ/ປະເທດລະດັບຊາດ

ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ (ງົບປະມານ, ກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍ)

ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການມີສ່ວນຮ່ວມຮ່ວມ (ຕົວຢ່າງ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສົ່ງກັດລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ສະຖາບັນການສຶກສາ)

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

ການຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ການປັບປຸງ

ກິດຈະກຳ/ແຜນງານ (ການອອກແບບ ແລະ ການສະໜອງ)

- ການສ້າງນິຕິກຳ.** ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຕ້ອງຮັບປະກັນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອົາໃຈໃສ່ ຜູ້ທຸກຍາກ, ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ທີ່ອີງໃສ່ສິດທິມະນຸດ. ການຮັບປະກັນຄວາມເປັນເຈົ້າການແຫ່ງຊາດຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຍັງຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ສ້າງນິຕິກຳ ທີ່ສົ່ງເສີມຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງສາທາລະນະ, ການຕັດສິນໃຈແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ທົ່ວເຖິງ. ຈະເຮັດໄດ້ແນວນັ້ນ ສະມາຊິກສະພາຕ້ອງທົບທວນນິຕິກຳ ທີ່ລັດຖະບານສະເໜີໃຫ້ພິຈາລະນາ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ມັນສ່ອງແສງຫຼັກການພື້ນຖານທາງດ້ານສິດທິມະນຸດ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ ກໍຄື ວາລະ 2030.
- ການຈັດສັນງົບປະມານ,** ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ສຳເລັດຜົນນັ້ນໝາຍເຖິງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ພາຍໃນປະເທດທີ່ມີທັງໝົດ ຢ່າງຄຸ້ມຄ່າ ເພື່ອຜົນໄດ້ຮັບ ທີ່ດີສຸດເທົ່າທີ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້. ໃນຊ່ວງ ຂະບວນການ ພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ ງົບປະມານ, ລັດຖະສະພາຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າ ກ່ຽວກັບທຶນຮອນ ຂອງລັດຖະບານ ວ່າຈະຈັດສັນຄືແນວໃດໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ສຳລັບປະເທດ, ລວມທັງວ່າທຶນຮອນທີ່ພຽງພໍ ແທດເຖິງກຸ່ມຄົນ ທີ່ຢູ່ສະພາບສ່ຽງ ແລະ ກຸ່ມຄົນ ທີ່ຖືກຫລົງລືມ. ໃນດ້ານລາຍຮັບ ລັດຖະສະພາຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ນະໂຍບາຍການເງິນ ແລະ ນະໂຍບາຍເສດຖະກິດອື່ນໆ ທີ່ກຳນົດໃນຂະບວນການສ້າງແຜນງົບປະມານ ແມ່ນໄປທິດທາງດຽວກັນກັບ ແຜນດຳເນີນງານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ. ການຕິດຕາມກວດກາ, ການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານຍັງແມ່ນບັນຫາພື້ນຖານ. ຍ້ອນວ່າມັນເປັນໂອກາດທີ່ລັດຖະສະພາ ສາມາດວິເຄາະ ປະສິດທິຜົນລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນການບັນລຸ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.
- ການຕິດຕາມກວດກາ.** ການຕິດຕາມກວດກາ ແມ່ນອົງປະກອບ ຕັດສິນຢ່າງໜຶ່ງ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ລັດຖະສະພາ ຕ້ອງໃຫ້ພື້ນໃຈວ່າ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປັນໄປຖືກທາງ ແລະ ສາມາດ ປັບໃຫ້ແທດເໝາະຄືນໃໝ່ ອີງຕາມ ຫລັກຖານຕົວຈິງ ແລະ ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ສ່ອງແສງກັບຄືນ ໂດຍປະຊາຊົນ. ກົນໄກການຕິດຕາມກວດກາ ຂອງລັດຖະສະພາ ດັ່ງເຊັ່ນການເປີດຮັບ ແລະ ຕອບຄຳຖາມຂໍ້ຂ້ອງໃຈ, ຈົດໝາຍທີ່ສົ່ງເຖິງລັດຖະບານ ແລະ ການໄຕ່ສວນ ໂດຍຄະນະກຳມາທິການ ຂອງລັດຖະສະພາ ສາມາດມີປະສິດທິຜົນທີ່ສຸດ ໃນການກຳນົດອຸປະສັກ ຫລື ການປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າ. ຄະນະກຳມາທິການຂອງລັດຖະສະພາ ຄວນມີສິດໃນການຮຽກເຈົ້າໜ້າທີ່ຝ່າຍລັດ ມາໃຫ້ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານ ທີ່ກຳນົດໃຊ້ ໂດຍລັດຖະບານ, ຄະນະກຳມາທິການຍັງສາມາດຮຽກປະຊຸມ ພິຈາລະນາຂອງມວນຊົນ ເພື່ອລວບ ລວມຄຳຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຂໍ້ມູນ/ຄຳຄິດ ເຫັນທີ່ ເກັບກຳມານັ້ນຈະຕ້ອງສາມາດປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນການວາງແຜນການ ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ກົນໄກ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານ ສຳລັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ ຫລື ອົງການຈັດ ຕັ້ງ ທຽບເທົ່າ ຊຶ່ງມີສະມາຊິກສະພາ ເຂົ້າຮ່ວມນຳ.

- **ການເປັນຕົວແທນ.** ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ປະເທດ ເປັນເຈົ້າການ ໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ປະຊາຊົນທຸກຄົນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຄວນເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ ໃນການກຳນົດ ນະໂຍບາຍ ແລະ ບູລິມະສິດຕ່າງໆ. ໃນຖານະທີ່ເປັນຕົວແທນ ທີ່ມາຈາກການເລືອກຕັ້ງ ໂດຍປະຊາຊົນ, ສະມາຊິກສະພາ ມີພັນທະສືບຕໍ່ເຄື່ອນໄຫວ ໃນເຂດເລືອກຕັ້ງຂອງຕົນ ຕະຫລອດອາຍຸການສະພາຊຸດນັ້ນ, ບໍ່ແມ່ນແຕ່ສະເພາະ ໃນເວລາເລືອກຕັ້ງເທົ່ານັ້ນ, ໃນການລົງເຄື່ອນໄຫວ ໂດຍກົງກັບປະຊາຊົນ, ສະມາຊິກສະພາ ສາມາດ ກຳນົດຊ່ອງວ່າງ ແລະ ຈຸດບົກຜ່ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງທີ່ອາດບໍ່ສາມາດ ສັງລວມໄວ້ໃນບົດລາຍງານລວມ ຂອງລັດຖະບານ ຫລື ໃນສະຖິຕິຂອງປະເທດໄດ້ທັງໝົດ. ສະມາຊິກສະພາ ຄວນຮັບຮູ້ເຖິງບັນຫາຢູ່ເຂດເລືອກຕັ້ງຂອງຕົນເອງ. ການປຶກສາຫາລືກັບການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ພາກສ່ວນເອກະຊົນ ແລະ ອື່ນໆ ຈະສາມາດ ຊ່ວຍລະບຸບັນຫາເຫລົ່ານັ້ນໄດ້.

ການປະເມີນລະດັບຄວາມພ້ອມຂອງລັດຖະສະພາ - ຄວນເລີ່ມຕົ້ນຈາກຈຸດໃດ?

ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ອີງຕາມຄຳນິຍາມ ແມ່ນວິທີປະຕິບັດ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈອັນໜຶ່ງ. ການປະເມີນດັ່ງກ່າວ ເຫັນວ່າໄດ້ຮັບຜົນດີທີ່ສຸດ ຖ້າລັດຖະສະພາ ໂດຍສະເພາະ ອົງປະກອບສູງສຸດ ນຳໃຊ້ວິທີການດັ່ງກ່າວ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງລັດຖະສະພາເອງ ໃນຖານະທີ່ເປັນສະຖາບັນ/ການຈັດຕັ້ງແຫ່ງໜຶ່ງ. ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຊຶ່ງກົງກັນຂ້າມກັບ ການປະເມີນຜົນ ໂດຍຊ່ວຍຊຸມພາຍນອກ ຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນວ່າລັດຖະສະພາ ເຮັດໜ້າທີ່ ຄວາມເປັນເຈົ້າການ ຕໍ່ຜົນການພົບເຫັນໃນຂະບວນການນີ້. ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນ ແລະ ຄວນຈະບໍ່ຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອຈັດລຳດັບລັດຖະສະພາ, ກົງກັນ ຂ້າມການປະເມີນຜົນນີ້ ຈະສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ມີປະໂຫຍດ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງສະມັດຖະພາບ ບັນດາພັນທະໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍຂອງ ລັດຖະສະພາ ປະກອບດ້ວຍການສ້າງນິຕິກຳ ໄປເຖິງການເປັນຕົວແທນ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ, ຈຸດປະສົງແມ່ນເພື່ອບັນລຸການເຫັນດີນຳກັນ ໃນວິໄສທັດອັນດຽວກັນ ຂອງສະຖານະການໃນປະຈຸບັນ, ບູລິມະສິດໃນອະນາຄົດ ແລະ ຄຳແນະນຳວ່າຈະກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ ໄດ້ດີກວ່າເກົ່າ ຈະເຮັດຄືແນວໃດ.

ທ່ານຄວນຈະດຳເນີນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງທາງດ້ານເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນ ເມື່ອໃດ?

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຜົນສັກສິດນຳໃຊ້ ໃນມື້ວັນທີ 01 ມັງກອນ 2016 ແລະ ກຳລັງດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ເພາະສະນັ້ນ ການປະເມີນການປະຕິບັດງານ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ຈຶ່ງເປັນປະໂຫຍດຫລາຍ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ມັນຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ ລັດຖະສະພາ ເປັນກົງຈັກນຳໜ້າ ຂອງການຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ວາລະ 2030 ແລະ ຂອບການດຳເນີນງານ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະຕ້ອງບັນລຸໃຫ້ໄດ້ ໃນໄລຍະເວລາຂ້ອນຂ້າງສັ້ນ ຄື 15 ປີເທົ່ານັ້ນ. ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບ ຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ສະມາຊິກສະພາ ເພື່ອສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ວ່າ ລັດຖະສະພາ ຈະປະກອບສ່ວນຢ່າງຫ້າວຫັນ ໃຫ້ແກ່ຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຢ່າງໄວວາທີ່ຈະໄວໄດ້ ຈະຊ່ວຍສ້າງຕັ້ງຂໍ້ມູນພື້ນຖານອັນໜຶ່ງ. ການປະເມີນຜົນໃນອະນາຄົດ ສາມາດດຳເນີນການໄດ້ ໃນທຸກ 3 ຫາ 5 ປີ. ການປະເມີນ ຈະເລັ່ງໃສ່ ສິ່ງໃດທີ່ບັນລຸໄດ້ ແລະ ສິ່ງໃດແດ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ຫລ້ອນ ກໍ່ຄື ການຮຽນຮູ້ວິທີປະຕິບັດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້.

ໃຜແດ່ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ?

ດໍາເນີນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ແມ່ນການນໍາເອົາພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາຮ່ວມ ເພື່ອປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບປະເມີນຄວາມພ້ອມ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດ. ສະມາຊິກສະພາ ແມ່ນພາກສ່ວນຫຼັກ ແລະ ເປັນຜູ້ປະເມີນຄວາມກຽມພ້ອມຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ.

ປະສົບການຜ່ານມາ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຂອງລັດຖະສະພາ ແມ່ນມີປະໂຫຍດທີ່ສຸດ ຖ້າດໍາເນີນການ ເປັນກຸ່ມ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນໍາ-ນໍາພາ ຂອງປະທານລັດຖະສະພາ, ປະທານກໍາມາທິການ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສ ຜູ້ຊໍານານການອື່ນໆ ຂອງລັດຖະສະພາ. ພາວະຜູ້ນໍາ ໃນລະດັບສູງສຸດ ຂອງຂະບວນການ ແລະ ການລວມເອົາຕົວແທນ ຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຂອງສະມາຊິກສະພາ ຈະຊ່ວຍເພີ່ມທະວີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງຜົນສໍາເລັດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຂອງລັດຖະສະພາ.

ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນການເຮັດກິດຈະກຳແບບໝາຍກາກະບາດ ແຕ່ມີຄວາມໝາຍຢ່າງເຈາະຈົງ ທີ່ຈະນໍາເອົາສະມາຊິກສະພາ ທີ່ມີທັດສະນະ ມຸມມອງ ແລະ ຄວາມຊໍານານການ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຢ່າງພ້ອມພຽງກັນ ຊຶ່ງພວກເຂົາເຈົ້າ ສາມາດສ່ອງແສງ ກ່ຽວກັບຄວາມພ້ອມ ຂອງລັດຖະສະພາ ໃນການເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ການນໍາເອົາມາພ້ອມກັນ ກຸ່ມຄົນທີ່ຫລາກຫລາຍນັ້ນ ເພີ່ມທະວີຄວາມຊອບທໍາ ຂອງຂະບວນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຖືເປັນກິດຈະກຳໜຶ່ງຂອງສະຖາບັນ. ການຈັດຕັ້ງເໝາະສົມທີ່ສຸດ ກຸ່ມຄວນເປັນຕົວແທນ ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຂອງປະເທດ, ກຸ່ມ ຄວນປະກອບດ້ວຍ ສະມາຊິກລັດຖະສະພາ ທັງເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ ທີ່ມາຈາກລັດຖະບານ ແລະ ຝ່າຍຄ້ານ ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັບ ສະມາຊິກ ທີ່ມາຈາກກຸ່ມທີ່ເປັນຕົວແທນຄົນກຸ່ມໜ້ອຍ ເຊັ່ນ: ສະມາຊິກສະພາທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຄົນທີ່ມາຈາກເຂດພາກຕ່າງໆ ທີ່ດຸ່ນດ່ຽງກັນ, ຖ້າຫາກ ກຸ່ມ ລວມເອົາ ຄໍາຄິດເຫັນທີ່ຫລາກຫລາຍ ຈາກລັດຖະສະພາ ລວມທັງພະນັກງານລັດຖະສະພາ ອັນຈະສາ ມາດສ່ອງແສງ ຢ່າງເປັນປະໂຫຍດ ກ່ຽວກັບຂະບວນການພາຍໃນ ແລະ ຄວາມພ້ອມ ຊຶ່ງຈໍາເປັນ ເພື່ອບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບທີ່ສ້າງສັນ.

ລັດຖະສະພາ ອາດຕ້ອງການເຊື່ອເຊີນຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງນໍາອີກ, ເຊັ່ນ: ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ຫຼືກຸ່ມແມ່ຍິງ, ຕົວແທນຊາວໜຸ່ມ, ກໍາມະບານ, ນັກວິຊາການ ຫຼື ສື່ມວນຊົນ. ແຕ່ລະກຸ່ມ ແມ່ນອນວ່າ ຈະນໍາສະເໜີຂໍ້ມູນທີ່ແຕກຕ່າງ ແລະ ຄໍາຄິດເຫັນທີ່ຕອບກັບ ຈາກເຂດເລືອກຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ຊຶ່ງ ສາມາດຊ່ວຍແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຂະບວນການດັ່ງກ່າວມີເນື້ອໃນທີ່ອຸດົມສົມບູນຂຶ້ນ. ແຕ່ລະ ລັດຖະສະພາຕ້ອງ ຕັດສິນໃຈ ວ່າຈະລວມເອົາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກພາຍນອກ ຫລືບໍ່ ແລະ ຈະດໍາເນີນການນໍາກຸ່ມຕ່າງໆ ນີ້ຄືແນວໃດແດ່.

ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຈະດໍາເນີນການຄືແນວໃດ?

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ກວມເອົາຫລາຍປະເດັນ ທາງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ຕິດພັນກັບວິທີການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ມີຄວາມສັບສົນສົມຄວນ. ເພາະສະນັ້ນ ຈຶ່ງແນະນໍາວ່າ ການເຮັດການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງໃດໜຶ່ງ

ຄວນຈະດຳເນີນໂດຍການສຳມະນາກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານທີ່ຕິດພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ນັ້ນກ່ອນ, ການສຳມະນາ ຄວນນຳສະເໜີ ຕໍ່ສະມາຊິກສະພາ ອົງປະກອບ ຕົ້ນຕໍ ຂອງວາລະ 2030, ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທັງ 17 ເປົ້າໝາຍ ແລະ ກອບການດຳເນີນງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ເພາະສົມທີ່ສຸດ, ການສຳມະນາ ຄວນຖືກຈັດຂຶ້ນ ຮ່ວມກັນກັບລັດຖະບານ. (ຍົກຕົວຢ່າງ: ໜ່ວຍງານລະດັບຊາດກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຖ້າຫາກມີ). ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຄວນເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ ສະມາຊິກສະພາ ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນສ້າງຄູ່ຮ່ວມມື ລວມທັງ ກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ຝ່າຍລັດຖະບານ ຊຶ່ງທັງສອງຝ່າຍ ຈະໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ໃນຂະນະທີ່ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ.

ການສຳມະນາກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານທີ່ຕິດພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ອາດຈະສາມາດໃຊ້ ເພື່ອເປັນເວທີສຳລັບປະກາດລິເລີ່ມ ຂະບວນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ. ການສຳມະນາດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງສາມາດສະໜອງໂອກາດ ເພື່ອແນະນຳຂະບວນການໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກລັດຖະສະພາ ແລະ ເປັນການເລີ່ມໃຫ້ເວລາສຳລັບສຳຫລວດເບິ່ງຄືນ ຄວາມສຳເລັດຂອງການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ. ການສຳມະນາ ຍັງແມ່ນໂອກາດທີ່ດີ ເພື່ອກຳນົດສະມາຊິກສະພາຜູ້ທີ່ອາດສົນໃຈໃນການຈັດ ຫລື ມີສ່ວນຮ່ວມດຳເນີນການ.

ໃນກໍລະນີ ຢູ່ປະເທດ ທີ່ມີສອງສະພາ, ທັງສອງສະພາ ສາມາດດຳເນີນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ເຊິ່ງອາດຈະເຮັດແຍກກັນ ຫລື ຮ່ວມນຳກັນກໍໄດ້. ການເລືອກວິທີທີ່ຈະປະຕິບັດຮ່ວມກັນ ຫລື ບໍ່ນັ້ນ ອາດຈະອີງໃສ່ກັບລະດັບຂອງການຮ່ວມມື ແລະ ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງທັງສອງສະພາ ແລະ ລະດັບຂອງທຶນທີ່ສະໜອງຮ່ວມກັນ. ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ທີ່ເຮັດຮ່ວມກັນຈະອຳນວຍໃຫ້ ສອງສະພາ ໃຫ້ສາມາດກຳນົດຍຸດທະສາດຮ່ວມກັນ ແລະ ບາດກ້າວ ທີ່ຕື່ມເຕັມກັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໃນບາງປະເທດ ທີ່ມີໜຶ່ງ ຫລື ທັງສອງສະພາ ກໍອາດຈະບໍ່ມີໂຄງປະກອບ ຫລື ການຈັດ ຕັ້ງຕາມແນວນະໂຍບາຍພັກການເມືອງ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ສະພາທີ່ເປັນຕົວແທນຜູ້ນຳທີ່ສືບທອດຕາມປະເພນີ ຫລື ຜູ້ອາວຸ ໂສທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ) ເພາະສະນັ້ນ ອາດຈະຕ້ອງການນຳໃຊ້ວິທີທີ່ແຕກຕ່າງອອກໄປ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການເປັນຕົວແທນນຳສະເໜີ ທັດສະນະທີ່ຫລາກຫລາຍ ຂອງປະຊາຊົນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ການກະກຽມຂະບວນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງຂອງລັດຖະສະພາ	
ການສະໜັບສະໜູນ ຈາກການນຳລະດັບສູງ	ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງນັ້ນ ຖືກຮັບຮອງໂດຍ ປະທານ ແລະ/ຫລື ກຸ່ມການນຳ ຂອງສະພາແລ້ວ ຫລື ບໍ່?
ການຈັດຕັ້ງ/ວັດຖຸປັດໄຈ	<p>ໃຜເປັນຜູ້ລິເລີ່ມ ແລະ ເປັນຜູ້ຈັດການປະເມີນຜົນ?</p> <p>ມີກຸ່ມການນຳ ຈາກຫລາຍພັກການເມືອງ ທີ່ສາມາດສະໜອງ ທິດຊື່ນຳຍຸດທະສາດ ຫລື ບໍ່?</p> <p>ໃນກໍລະນີທີ່ ສະພາສ້າງຕັ້ງຢູ່ນອກເໜືອແນວທາງພັກການເມືອງ, ມີກຸ່ມການນຳ ທີ່ກວມລວມທີ່ສາມາດສະໜອງ ທິດຊື່ນຳຍຸດທະສາດ ຫລື ບໍ່?</p> <p>ມີກຸ່ມໜຶ່ງ ພາຍໃນກອງເລຂາທິການ ທີ່ສາມາດຈັດການເລື່ອງວັດຖຸປັດໃຈ ຫລື ບໍ່?</p> <p>ມີຊັບພະຍາກອນທີ່ພຽງພໍ ເພື່ອດຳເນີນບາດກ້າວ ການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຫລື ບໍ່?</p>
ຈຸດປະສົງ	<p>ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນຜົນແມ່ນຫຍັງ?</p> <p>ຄວາມເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັນ ຈະຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງ ສະມາຊິກສະພາ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບຄວາມເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ຈຸດປະສົງ ຂອງການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ມີຄືແນວໃດ?</p>

ການເຂົ້າຮ່ວມ

ໃຜແດ່ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ? ການຄັດເລືອກ ສະພາສະມາຊິກສະພາ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ຈະເຮັດຄືແນວໃດ? ສະມາຊິກສະພາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ຈະຖືກເຊື່ອເຊີນເຂົ້າຮ່ວມ ຫລື ຈະມີແຕ່ກຸ່ມຕົວແທນຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ ຫລືບໍ່? ຜູ້ທີ່ ບໍ່ແມ່ນ ສະມາຊິກສະພາ ຈະຖືກເຊື່ອເຊີນເຂົ້າຮ່ວມ ຫລືບໍ່? ບໍ່ວ່າຈະ ໃນຖານະຜູ້ປະກອບສ່ວນທີ່ມີບົດບາດ ຫລື ຜູ້ຊ່ຽວຊານທົ່ວຂ້ຕ່າງໆ, ບຸກຄົນເຫລົ່ານັ້ນຈະຖືກຄັດເລືອກຄືແນວໃດ? ການອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການປະເມີນຜົນ ຈະເຮັດຄືແນວໃດ? ຈະມີຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄົນດຽວ ຕະຫລອດ ການປະເມີນ ຫລືບໍ່? ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຈະຖືກກຳນົດ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ ຄືແນວໃດ? ການສະໜັບສະໜູນປະເພດໃດທີ່ຜູ້ກ່ຽວຈະຕ້ອງການ? ເງິນ ເພື່ອຈ້າງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈຳເປັນຫລືບໍ່? ຫລືອີງການຈັດຕັ້ງຄູ່ຮ່ວມງານ ສາມາດປະກອບສ່ວນ ສະໜອງຜູ້ປະສານງານທີ່ດີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ບໍ່.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນຫຍັງແດ່ທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ການປະເມີນຜົນຮັບຊາບ? ມີບົດລາຍງານຂອງລັດຖະບານສະບັບໃດບໍ່ ທີ່ສາມາດນຳມາໃຊ້ໄດ້? ມີບົດລາຍງານຂອງລັດຖະສະພາ ລວມທັງບົດລາຍງານ ຈາກຄະນະກຳມາທິການຂະແໜງການບໍ່? ມີບົດລາຍງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຫລື ພາກພື້ນໃດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງບໍ່ (ລວມທັງບັນດາອົງກອນດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ)

ໃຜ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບການເກັບກຳ ແລະ ຈັດລຽງລຳດັບຂໍ້ມູນ ທີ່ສະມາຊິກສະພານຳໃຊ້?

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນ

ແມ່ນຫຍັງ ທີ່ຄາດຄະເນວ່າ ແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງການປະເມີນຜົນ? ບົດລາຍງານ ອັນໜຶ່ງບໍ່? ແຜນປະຕິບັດງານສຳລັບລັດຖະສະພາ? ຫລື ທັງສອງຢ່າງ? ເຄືອຂ່າຍໃໝ່/ທີ່ເຂັ້ມແຂງກວ່າ ທີ່ເລັ່ງໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຕົວຢ່າງ: ສະມາຊິກສະພາ, ອົງ ການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ, ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງອິດສະຫລະ)?

ການກຳນົດຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍ, ການພັດທະນາຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາ?

ໃຜ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບການສ້າງຜົນໄດ້ຮັບເຫລົ່ານັ້ນ (ຕົວຢ່າງ: ກອງເລຂາທິການລັດຖະສະພາ, ຄະນະກຳມາທິການ)?

ການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນ

ສິ່ງທີ່ຄາດຫວັງຈາກການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນ ແມ່ນຫຍັງ? ຈະຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນເມື່ອໃດ? ແມ່ນໃຜ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນ? ວິທີຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງການປະເມີນ ຈະເຮັດຄືແນວໃດ?

ຄໍາຖາມ ສໍາລັບການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ

ຂະບວນການປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງ ຄວນເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍ ໜຶ່ງຊຸດຄໍາຖາມ ທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ ເພື່ອພິຈາລະນາ ປະເດັນຕ່າງໆ ຢ່າງເປັນລະບົບ ທີ່ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ໃຫ້ຍົກຂຶ້ນມາສົນທະນາ. ສິ່ງນີ້ ມີທ່າອ່ຽງເພື່ອຊ່ວຍ ສະມາຊິກລັດຖະສະພາ ສ່ອງແສງ ກ່ຽວກັບຄວາມພ້ອມ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ກໍານົດບູລິມະສິດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ສໍາລັບບາດກ້າວ ໃນຕໍ່ໜ້າ. ແຕ່ ການແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍວິທີອັນດຽວກັນໝົດ ຫລື ການຕັ້ງຄໍາຖາມຕໍ່ກັບບັນຫາອັນດຽວກັນໝົດ ອາດຈະບໍ່ສາ ມາດໃຊ້ໄດ້ /ເປັນຕົວແທນໃຫ້ກັບສະພາບການທັງໝົດຂອງທຸກປະເທດໄດ້.

ສະນັ້ນ, ຄໍາຖາມທີ່ນໍາສະເໜີ ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຈຶ່ງມີລັກສະນະຊັບອກເທົ່ານັ້ນ. ເຊິ່ງຄໍາຖາມເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນອີງໃສ່ການປະເມີນຕົນເອງ ທີ່ລັດຖະສະພາຫລາຍແຫ່ງ ໄດ້ດໍາເນີນການມາແລ້ວ. ຄໍາຖາມຢູ່ໃນພາກ **ກ** ມີເປົ້າໝາຍ ເພື່ອດຶງເອົາຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຕົວຈິງ ແລະ ເພື່ອສະໜອງ ອົງປະກອບ ຂອງສະພາບການ ສໍາລັບການພັດທະນາ ໃນພາກທີ **ຂ**, ຊຶ່ງ ຄໍາຖາມມີລັກສະນະຄໍາເຫັນເອກະເທດຫລາຍກວ່າ ແລະ ຄວນຊັກນໍາ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອກໍານົດບູລິມະສິດ ສໍາລັບບາດກ້າວດໍາເນີນການໃນຕໍ່ໜ້າ.

ບັນດາລັດຖະສະພາ ຕ້ອງການ ທີ່ຈະອອກແບບບາງຄໍາຖາມ ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບສະພາບຂອງປະເທດຕົນເອງ. ລັດຖະສະພາ ບໍ່ຈໍາເປັນ ຕ້ອງສົນທະນາຄໍາຖາມ ທີ່ນໍາສະເໜີທັງໝົດແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ ຍັງສາມາດເພີ່ມຄໍາຖາມຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ.

ຄໍາຖາມທີ 1: ການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ລັດຖະສະພາ

ແຕ່ລະ ລັດຖະສະພາ ຄວນພິຈາລະນາ ຈັດການສໍາມະນາເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ກິດຈະກຳການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດ. ສິ່ງນີ້ ຈະຮັບປະກັນວ່າ ສະມາຊິກສະພາ ໝົດທຸກຄົນ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂໍ້ມູນພື້ນຖານອັນດຽວກັນຂອງວາລະ 2030, ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຄາດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວພັນ ສໍາລັບໄລ ຍະຍາວ, ບາງ ລັດຖະສະພາ ໄດ້ພົບເຫັນວ່າເປັນປະໂຫຍດ ທີ່ຈະພັດທະນາ ຄູ່ຮ່ວມມືການພັດທະນາ ທີ່ເຂັ້ມແຂງຮ່ວມກັບກະຊວງຕ່າງໆ ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອົງກອນຊ່ຽວຊານ (ດັ່ງເຊັ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາສາກົນ ຫລື ສະຖາບັນການສຶກສາ). ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືເຫລົ່ານັ້ນ ເອື້ອອໍານວຍ ໃຫ້ສະມາຊິກສະພາ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງຄໍາແນະນໍາດ້ານວິຊາການ, ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານທີ່ກວ້າງຂວາງກວ່າ ແລະ ກາລະໂອກາດການຝຶກອົບຮົມ.

ພາກ ກ: ການຈໍາແນກຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ລວມເຂົ້າ ໃນເອກະສານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ແຜນງານການອົບຮົມ ສໍາລັບສະມາຊິກໃໝ່ ຂອງລັດຖະສະພາ ຫລືບໍ່? ພາຍຫລັງ ທີ່ການເລືອກຕັ້ງເສັດສິ້ນຈັດແລ້ວ.
- ສະມາຊິກສະພາ ໄດ້ຮັບຂ່າວສານ ທີ່ປັບໃຫ້ທັນສະພາບການ ກ່ຽວກັບບັນຫາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລ້ວ ຫລືບໍ່? ການປັບໃຫ້ທັນສະພາບການເຫລົ່ານີ້ ເປັນລະບົບຄືແນວໃດ?
- ສະມາຊິກສະພາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນງານກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ແນໃສ່ການສ້າງສົມຄວາມເຂົ້າໃຈ ທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ຫລືບໍ່?

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ

- ສະມາຊິກສະພາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່? ຖ້າໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ການຝຶກອົບຮົມ ຈັດຂຶ້ນຈັກຄັ້ງ ແລະ ສໍາລັບສະມາຊິກສະພາ ຈໍານວນຈັກຄົນ (ຊາຍ ແລະ ຍິງ)?
- ການຝຶກອົບຮົມ ຫລື ກິດຈະກຳປູກຈິດສໍານຶກ ສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະສະພາ ຖືກຈັດຂຶ້ນ ຫລືບໍ່? ຖ້າຈັດຈໍານວນຈັກຄັ້ງ ແລະ ສໍາລັບຈໍານວນຈັກຄົນ (ຊາຍ ແລະ ຍິງ)? ເຂົາເຈົ້າມາຈາກພະແນກໃດແດ່?

ພາກ ຂ: ການຄົ້ນຄິດ ຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງທ່ານ

- **ສະມາຊິກສະພາ ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ລະດັບປະເທກ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ນັ້ນ ຫລືບໍ່?**
 - ປະສິດທິພາບ ຂອງຫ້ອງສະໝຸດ ລັດຖະສະພາ ມີຄືແນວໃດ ໃນການສະໜອງເອກະສານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ການວິເຄາະກ່ຽວກັບປະເດັນຂອງ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີພຽງພໍ ຫລືບໍ່?
 - ສະມາຊິກສະພາ ຈະເປີດກວ້າງ ເພື່ອຮັບຟັງການຊີ້ແຈງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ສະເໜີວິທີແກ້ບັນຫາ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາ ຫລື ຊ່ຽວຊານ ເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ອື່ນໆ ຫລືບໍ່?
 - ລັດຖະສະພາ ໄດ້ເລີ່ມການຕິດຕໍ່ ສູນກາງປະສານງານແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຕົວ ຍ່າງ: ຄະນະກຳມະການກ່ຽວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ) ຫລື ອົງການລັດຖະສະພາອື່ນໆ ເພື່ອສະໜອງການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຫລື ການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກສະພາ ຫລື ຍັງ?
- ມີກົນໄກໃດໆ ຫລື ໂຄງຮ່າງ ຫລືຍັງ ເພື່ອເອື້ອອໍານວຍ ໃຫ້ສະມາຊິກສະພາ ໄດ້ພິຈາລະນາປະເດັນຕ່າງໆ ຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຕົວຍ່າງ: ໜ່ວຍງານຂະແໜງການ, ກອງປະຊຸມຂັ້ນນໍາຂອງພັກການເມືອງ ຫລື ໜ່ວຍສະພາະກິດກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່)? ມີປະສິດທິພາບຄືແນວໃດ?
- ມີການປະເມີນໃດໆ ທີ່ໄດ້ດໍາເນີນການ ເພື່ອຕີລາຄາຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນ ຂອງຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDG) ໃນທີ່ຜ່ານມາ

(ທີ່ແຜນງານລັກສະນະທີ່ໄປກ່ຽວກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ) ຫລືບໍ່? ລັດຖະສະພາ ສາມາດນຳໃຊ້ ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ ເພື່ອກຳນົດວິທີປະຕິບັດທີ່ດີ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຫລືບໍ່?

- ມີການປະເມີນໃດແດ່ ທີ່ໄດ້ເຮັດ ໂດຍນຳໃຊ້ກົນໄກເຮັດວຽກ ຂອງລັດຖະສະພາ ເພື່ອເຂົ້າມີສ່ວນ ໃນເປົ້າ ໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ, ປະສິດທິຜົນຂອງມັນ ຖືກປະເມີນ ເຊັ່ນກັນ ຫລືບໍ່?

ຄຳຖາມທີ 2:

ການເຊື່ອມສານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນລະດັບ ໂລກເຂົ້າໃນ

ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ

ວາລະ 2030 ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຮັບຮອງເອົາ ເປັນດັ່ງ ຂອບແຜນງານລະດັບໂລກ. ແຕ່ການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ດັດປັບ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບູລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຈະເອື້ອຍອີງໃສ່ ແຜນພັດທະ ນາ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມແຫ່ງຊາດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ໃນນີ້ ບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທັງໝົດ ຈະມີຄວາມສຳຄັນເທົ່າທຽມກັນ ໃນແຕ່ລະປະເທດ ຫລື ເຂດແຄວ້ນຂອງປະເທດໃດໜຶ່ງ. ຈະມີ 8 ຫາ 10 “ ຄາດໝາຍ” ສະໜັບສະໜູນ ແຕ່ລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຄາດໝາຍ ສະໜອງລາຍລະອຽດຫລາຍກວ່າ ກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ສຳຄັນ ຊຶ່ງຄວນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ, ຖ້າຫາກ ວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະບັນລຸໄດ້ ໃນລະດັບປະເທດ. ດັ່ງດຽວກັນ, ຄາດໝາຍ ເຫລົ່ານີ້ທັງໝົດ ອາດຈະບໍ່ຖືກຈັດລະດັບບູລິມະສິດ ຄ້າຍຄືກັນ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ເພື່ອດັດປັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ຈຸດພິເສດ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ການວາງແຜນການ ຂອງປະເທດ ຈະຕ້ອງໄດ້ທົບທວນ ແລະ ດັດແກ້ແຜນການພັດທະນາປະເທດ ແລະ ແຜນການ ຂອງຂະແໜງການທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ. ໃນຫລາຍປະເທດ ຍັງອາດຈະໄດ້ສ້າງແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂຶ້ນມາໃໝ່ອີກເຊັ່ນກັນ. ສະມາຊິກສະພາ ຄວນເຂົ້າມີສ່ວນ ໃນຂະບວນການເຫລົ່ານີ້ ລວມທັງ ການສະໜອງຄວາມຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ບູລິມະສິດ ໃນເຂດເລືອກຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ພາກ ກ: ກຳນົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ແຜນການແຫ່ງຊາດ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຖືກສ້າງຂຶ້ນແລ້ວ ຫລືຍັງ? ຖ້າສ້າງແລ້ວ ສາຍພົວພັນເຊື່ອມຈອດກັນລະຫວ່າງແຜນ ດັ່ງກ່າວກັບ ແຜນຂອງຂະແໜງການທີ່ມີແລ້ວ (ພູມອາ ກາດ, ການສຶກສາ, ສຸຂະພາບ ແລະ ອື່ນໆ) ແລ້ວ ຫລື ຍັງ)?
- ລັດຖະສະພາ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາ ແຜນການແຫ່ງຊາດ ຢ່າງເປັນທາງການແລ້ວ ຫລືຍັງ?

- ລັດຖະສະພາ ໄດ້ຈັດການໂຕ້ວາທິ ໃດໆແລ້ວ ຫລືບໍ່ (ຢູ່ໃນການປະຊຸມຄົບຄະນະ ຫລື ໃນຄະນະກຳມາທິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ພາຍໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ ເພື່ອທີ່ຈະພິຈາລະນາບູລິມະສິດແຫ່ງຊາດ?

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ ລັດຖະບານໄດ້:

- ຍື່ນບົດລາຍງານ ໃຫ້ລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?
- ຜ່ານຖະແຫລງການຂັ້ນກະຊວງ ຕໍ່ລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?
- ສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຕໍ່ໜ້າຄາດໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກ ສຳລັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ? ຂໍ້ມູນ ແມ່ນໄດ້ແຍກປະເພດ ຕາມ ເພດ, ອາຍຸ, ການກະຈາຍຕາມພູມສັນຖານ ແລະ ຄຸນລັກສະນະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຫລືບໍ່?

ພາກ ຂ: ການຄົ້ນຄິດ ຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງທ່ານ

- ຂອບເຂດຂະໜາດຫລາຍປານໃດ ທີ່ລັດຖະສະພາ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການກະກຽມແຜນການແຫ່ງຊາດ ສຳລັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
 - ໃນເມື່ອບໍ່ມີແຜນ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແຫ່ງຊາດ, ມີຂະບວນການວາງແຜນຂອງຂະແໜງການ ຫລື ການວາງແຜນກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ກຳລັງດຳເນີນການ ຫລື ໃນອະນາຄົດ ຊຶ່ງລັດຖະສະພາ ຕ້ອງພະຍາຍາມ ເພື່ອເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມ ຫລືບໍ່?
 - ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານໃດແດ່ ທີ່ສະມາຊິກສະພາ ຈະຕ້ອງການ ເພື່ອທີ່ຈະເຂົ້າມີສ່ວນເພື່ອມີປະສິດທິພາບ ໃນຂະບວນການວາງແຜນ ນັ້ນ?
- ປະສິດທິພາບ ມີຫລາຍປານໃດ ທີ່ລັດຖະສະພາ ແລະ ລັດຖະບານ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ?
 - ອົງກອນລັດຖະບານ (ກະຊວງ, ໜ່ວຍສະເພາະກິດ,ໜ່ວຍງານຂະແໜງການ, ຫົວໜ່ວຍ ຫລື ອື່ນໆ) ມີຫລື ບໍ່ ທີ່ຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບການປະສານງານ ຫລື ວາງແຜນ ຊຶ່ງລັດຖະສະພາ ໃຊ້ເຮັດວຽກ?
 - ລັດຖະບານ ສະແຫວງຫາ ເພື່ອໃຫ້ລັດຖະສະພາ ເຂົ້າມີສ່ວນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຫລາຍປານໃດ ?
 - ແບບຢ່າງ ໃດໆ ທີ່ເຄີຍມີ ສຳລັບລັດຖະສະພາ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ໜ່ວຍງານສະເພາະກິດຂອງລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບປະເດັນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຊຶ່ງລັດຖະສະພາ ສາມາດ ກຳເອົາບົດຮຽນ ນັ້ນ ມີຫລື ບໍ່?

ຄໍາຖາມທີ 3: ການເຊື່ອມສານ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເຂົ້າໃນ

ກົນໄກຂອງລັດຖະສະພາ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຂອບການດໍາເນີນງານແບບຫລາຍຂະແໜງການ ແລະ ຮອບດ້ານ ສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຂະໜາດຄວາມກວ້າງຂວາງ ຂອງວາລະ 2030 ຊຶ່ງ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕ້ອງບັນລຸເປັນຮູບປະທໍາ, ຈະກໍານົດໃຫ້ສະມາຊິກສະພາ ດໍາເນີນບາດກ້າວໃນຂົງເຂດຂອງປະເດັນນະໂຍບາຍ ໃນທົ່ວຂະແໜງການ ແລະ ຂ້າມຜ່ານ ອຸປະສັກກົດຂວາງດ້ານສະຖາບັນ. ອຸປະສັກກົດຂວາງເຫຼົ່ານີ້ ມີຢູ່ສະເໝີໃນກົງຈັກລັດຖະບານ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງທີ່ ຈະເກີດຂຶ້ນຊ້າອີກ ເມື່ອໃດທີ່ ລັດຖະສະພາ ຕິດຕາມກວດກາລັດຖະບານ, ບາງຄັ້ງ ແຕ່ລະ ຄະນະກຳມາທິການ ຖືກມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແຕ່ພຽງລໍາພັງ ສໍາລັບການຕິດຕາມກ່ຽວກັບປະເດັນ ເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ແທນທີ່ ຈະສ້າງເປັນກະແສ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ໃນທົ່ວທັງໝົດ ຂະບວນການ ແລະ ກົນໄກຂອງລັດຖະສະພາ. ເປັນສິ່ງທີ່ມີປະໂຫຍດ ທີ່ຈະທົບທວນຢ່າງເປັນລະບົບ ກົນໄກທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຂອງລັດຖະສະພາ. ສິ່ງນີ້ເອີ້ນອໍານວຍ ໃຫ້ສະມາຊິກສະພາ ທີ່ຈະກໍານົດເບິ່ງວ່າ ກົນໄກເຫຼົ່ານັ້ນ ສາມາດນໍາມາໃຊ້ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຕໍ່ມາເພື່ອພິຈາລະນາ ເບິ່ງວ່າ ອາດຈະມີຄຸນຄ່າ ໃນການສ້າງຂະບວນການ ແລະ ກົນໄກ ໃດໆ ຂຶ້ນມາໃໝ່.⁹

ພາກ ກ: ການກໍານົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ລັດຖະສະພາ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາຢ່າງເປັນທາງການແລ້ວ ຫລືບໍ່ ວາລະ 2030 ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງວາລະດັ່ງກ່າວ (ບາງທີອາດຜ່ານທາງຍັດຕິ ຫລື ມະຕິ)?¹⁰
- ລັດຖະສະພາ ມີແຜນການດ້ານສະຖາບັນແລ້ວ ຫລືຍັງ? ຊຶ່ງກໍານົດໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ບູລິມະສິດຂອງຕົນເອງທີ່ສໍາ ພັນກັບ ການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ?
- ລັດຖະສະພາ ໄດ້ມອບໝາຍຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງແລ້ວ ຫລື ຍັງ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສໍາລັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ພາຍໃນກົງຈັກ ຂອງລັດຖະສະພາເອງ?
 - ລັດຖະສະພາ ໄດ້ມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ອົງປະກອບຂອງລັດຖະສະພາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຫລືບໍ່ ຫລື ໂຄງຮ່າງສໍາຄັນ, ຂອດວຽກປະສານງານກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ? ຖ້າຫາກມີ ແມ່ນຫຍັງ?
 - ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຖືກບັນຈຸເຂົ້າແລ້ວບໍ່ ໃນສິດໜ້າທີ່ຢ່າງເປັນທາງການຂອງໜຶ່ງ ຫລື ຫລາຍ ຄະນະກຳມາທິການ? ຖ້າຫາກແມ່ນ ມີແນວໃດແດ່?
 - ລັດຖະສະພາ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມາທິການ ເພື່ອຮັບຜິດຊອບ ສະເພາະຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໃຫ້ແກ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?

- ມີກິນໄກຫລາຍຝ່າຍຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການ ຫລືບໍ່ ທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຕົວຢ່າງ: ກອງປະຊຸມການນໍາຂອງພັກການເມືອງ, ກຸ່ມປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ)?

- 9 ຕົວຢ່າງຂອງກິນໄກເຫລົ່ານັ້ນ ປະກອບດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງ ໜຶ່ງ (ຫລື ຄະນະກຳມາທິການຍ່ອຍ) ຄະນະກຳມາທິການເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ: ເຊື່ອມສານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເຂົ້າໃນ ຄະນະກຳມາທິການທັງໝົດ, ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຂະແໜງການ ຂອງ ປະທານຄະນະກຳມາທິການທັງໝົດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ປະເດັນຂອງ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຖືກເຊື່ອມສານເຂົ້າພາຍໃນ ແລະ ທົ່ວຄະນະກຳມາທິການ, ສ້າງຕັ້ງກິນໄກ ທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຕາມປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ລະຫວ່າງຄະນະກຳມາທິການ ແລະ ດຳເນີນການປະຊຸມໄຕ່ສວນຂອງຄະນະກຳມາທິການ ສຳລັບຂຽວຊານ.,
- 10 ໜຶ່ງຕົວແບບຂອງມະຕິ ຮັບຮອງເອົາໂດຍ ຄະນະກຳມະທິການບໍລິຫານ ຂອງສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ໃນໂອກາດກອງປະຊຸມສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ຄັ້ງທີ 133, ທ່ານສາມາດເບິ່ງໄດ້ຢູ່ທີ່ ເວັບໄຊ http://www.ipu.org/un-e/model_SDG.pdf

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ:

- ການປະຊຸມຄົບຄະນະ ໂຕ້ວາທິກັນຈັກຄັ້ງ ຊຶ່ງລັດຖະສະພາ ໄດ້ຈັດຂຶ້ນກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
- ຄະນະກຳມາທິການໃດແດ່ ທີ່ໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ?
- ມີຈັກບົດລາຍງານ ຂອງຄະນະກຳມາທິການ ຖືກພິມເຜີຍແຜ່ ໃນຫົວຂໍ້ກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ?

ພາກ ຂ : ການຄົ້ນຄິດຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງທ່ານ

- ຄະນະກຳມາທິການ ລັດຖະສະພາ ຂອງແຕ່ລະ ສະພາໄດ້ພິຈາລະນາ ຫລືບໍ່ ວ່າການເຂົ້າມີສ່ວນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ? ¹¹
 - ແຕ່ລະ ກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ໄດ້ມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ສອດຄ່ອງ ກັບຂອບເຂດສິດ, ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຫຼືບໍ່? ¹²
 - ແຕ່ລະ ກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ກຳນົດໄດ້ວ່າເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍ ໃດແດ່ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຄວນເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມນຳ ແລະ ຈະເຮັດຄືແນວໃດ? ຖ້າຫາກແມ່ນ, ຈະເຮັດຫຍັງແດ່ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງ ທີ່ຄະນະກຳມາທິການ ຈະຮັບເອົາພາລະບົດບາດຕິດຕາມກວດກາໃດໜຶ່ງ ໃນ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
 - ຄະນະກຳມາທິການຕ່າງໆ ຢູ່ທັງສອງສະພາ ໄດ້ພິຈາລະນາເບິ່ງວ່າ ແລະ ແນວໃດທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ກ່ຽວກັບການຕິດຕາມກວດກາ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?
 - ບັນດາຄະນະກຳມາທິການ ມີແຜນປະຕິບັດງານ ຊຶ່ງສ່ອງແສງກິດຈະກຳ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?

- ໃນການເຂົ້າມີສ່ວນ ນຳລັດຖະບານກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ມີປະສິດທິພາບ ຄືແນວໃດ?
 - ຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ຊັກຖາມລັດຖະມົນຕີກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ເຂົ້າປະຊຸມນຳຄະນະກຳມາທິການ ແລະ ສະໜອງການປັບຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນສະພາບ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງຍຸດທະສາດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແຫ່ງຊາດ ຫລື ແຜນການ ຫລືບໍ່?
 - ຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ສາມາດລິເລີ່ມການຊັກຖາມໃດໆຕໍ່ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການບັນລຸໄດ້ເປົ້າ ໝາຍ ຫລືບໍ່?
 - ການເຂົ້າມີສ່ວນ ນຳອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ຄູ່ຮ່ວມງານການພັດທະນາສາກົນ ຫລື ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍອື່ນໆ ໃນການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ມີປະສິດທິພາບຄືແນວໃດ?
 - ຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ເຊື້ອເຊີນກຸ່ມເຫລົ່ານີ້ ເຂົ້າມາຮ່ວມໃນການຮັບຟັງສຽງມວນຊົນ ແລະ/ຫລື ສະໜອງຫລັກຖານກ່ຽວກັບການເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?
 - ຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ແລະ/ຫລື ພະນັກງານຂອງສະພາເອງ ຮຽກຮ້ອງໄປຍັງ ກຸ່ມເຫລົ່ານີ້ ເພື່ອໃຫ້ສະໜອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ/ຫລື ຄຳແນະນຳດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບປະເດັນ ມີປະສິດທິພາບຄືແນວ ໃດ ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມາທິການຫລືບໍ່?
- 11 ສິ່ງນີ້ ຄວນປະກອບດ້ວຍ ການພິຈາລະນາ ເບິ່ງວ່າ ຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ສາມາດຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ຂອງແຜນພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແຫ່ງຊາດໃດໆ ແລະ ແຜນຂະແໜງການ ທີ່ສອດຄ່ອງໄດ້ ຄືແນວໃດ?
- 12 ຍົກຕົວຢ່າງ: ລັດຖະສະພາ ໃນຫລາຍປະເທດ ມີຄະນະກຳມາທິການສະຫວັດດີການສັງຄົມ ຊຶ່ງອາດຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອຕິດຕາມກວດ ກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຫົວຂໍ້ສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຫລື ຄະນະກຳມາທິການກົດໝາຍ ແລະ ຍຸຕິທຳ ຊຶ່ງອາດຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ ທຽບໃສ່ເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ 16 ກ່ຽວກັບການສ້າງສະຖາບັນມີປະສິດທິພາບ ແລະ ທົ່ວເຖິງ, ສັນຕິພາບ ແລະ ເຂົ້າເຖິງຄວາມຍຸຕິທຳ.
- ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຖືກເຊື່ອມສານ ຢ່າງປະສົບຜົນສຳເລັດ ເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງລັດຖະສະພາ ນັ້ນ ມີຫລາຍປານໃດ? ມີການດັດປັບໃດແດ່, ຖ້າຫາກມີ, ຈຳເປັນຕໍ່ໂຄງຮ່າງຂອງລັດຖະສະພາ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກ ເພື່ອເອົາອຳນວຍໃຫ້ລັດຖະສະພາ ເຮັດວຽກຢ່າງມີປະສິດທິພາບຫລາຍຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄືແນວໃດ?
 - ກອງເລຂາທິການ ລັດຖະສະພາ ປະກອບພະນັກງານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອສະໜອງການບໍລິ ການ ສະໜັບສະໜູນ ແກ່ສະມາຊິກສະພາ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການ ໂດຍສຳພັນກັບ ກິດຈະກຳໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫລືບໍ່?

ຄໍາຖາມ ທີ 4: ການສ້າງນິຕິກຳ

ສະໜັບສະໜູນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

ລັດຖະສະພາ ຈະເຮັດພາລະບົດບາດທີ່ຄໍາສັ່ນ ໃນການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງກອບນິຕິກຳອັນໜຶ່ງ ທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ ບັນດາເປົ້າໝາຍ ສາມາດບັນລຸໄດ້. ສິ່ງນີ້ ຈະໝາຍຄວາມວ່າ ມີການອອກກົດໝາຍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນຜູ້ທຸກຢາກ, ກົດໝາຍເອົາໃຈໃສ່ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ນິຕິກຳ ທີ່ອີງໃສ່ສິດທິມະນຸດ. ເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ສຸດວ່າ ລັດຖະສະພາ ທົບທວນທຸກນິຕິກຳ ທີ່ຖືກນໍາສະເໜີ ຜ່ານມຸມມອງ ທີ່ອີງໃສ່ສິດທິມະນຸດ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈຶ່ງຈະສາມາດກຳນົດໄດ້ ກົດໝາຍໃດໜຶ່ງ ວ່າມັນສົ່ງເສີມ ແລະ ຫລື ສາມາດ ຈະປັບປຸງ ຄືແນວໃດ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນຫລາຍຂຶ້ນ. ເຮັດຄືແນວນັ້ນ ລັດຖະສະພາ ຄວນມີບົດບາດລິເລີ້ມໃນການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ການມີສ່ວນຂອງມະຫາຊົນ ໃນຂະບວນການສ້າງກົດໝາຍ. ປັດໃຈນໍາເຂົ້າ ຈາກມະຫາຊົນ ຄວນປະກອບດ້ວຍການຮັບຟັງຄໍາຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບຮ່າງກົດໝາຍ ແລະ ເຊື່ອເຊີນການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນເພື່ອສະເໜີຄໍາຄິດເຫັນ.

ພາກ ກ : ການກຳນົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ການທົບທວນໃດໆ ມີ ຫລື ບໍ່ ເພື່ອກຳນົດການປັບປຸງບູລະນະນິຕິກຳ ທີ່ຈຳເປັນໃນການສະໜັບສະໜູນ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
- ການຮ່າງກົດໝາຍ ເຮັດພ້ອມກັບການປະເມີນຜົນ ຂອງຜົນກະທົບ ທີ່ອາດມີ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລື ບໍ່?
- ກົດໝາຍທີ່ ສະເໜີນັ້ນ ເຮັດພ້ອມກັບບົດບັນທຶກຊີ້ແຈງທົ່ວຂໍ້ ຂອງຜົນກະທົບຂອງກົດໝາຍທີ່ນໍາສະເໜີກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່? ຄໍາຖະແຫລງຂອງກະຊວງ ໃນການສະເໜີກົດໝາຍຕາມປົກກະຕິ ຈະຊີ້ແຈງວ່າ ກົດໝາຍທີ່ນໍາສະເໜີນັ້ນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄືບໜ້າຄືແນວໃດ?

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ:

- ກົດໝາຍ ມີຈຳນວນຈັກສະບັບ ທີ່ກ່າວເຖິງຢ່າງເຈາະຈົງ ກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ?
- ກົດໝາຍ ທີ່ນໍາສະເໜີ ປັບປຸງ ມີຈຳນວນຈັກສະບັບ ທີ່ກ່າວເຖິງຢ່າງເຈາະຈົງກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ? ການສະເໜີປັບປຸງ ເຫລົ່ານັ້ນ ມີຈຳນວນຈັກສະບັບ ທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາ?

ພາກ ຂ: ການຄົ້ນຄິດ ຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງທ່ານ

- ການທົບທວນ ຮ່າງກົດໝາຍ ໂດຍຄະນະກຳມາທິການ ມີປະສິດທິພາບ ຄືແນວໃດ ໂດຍຜ່ານທາງ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄະນະກຳມາການຕ່າງໜ້າມວນຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ກົດໝາຍເຫຼົ່ານັ້ນ ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

- ຄະນະກຳມາທິການຂອງລັດຖະສະພາ ປົກສາຫາລື ນຳປະຊາຊົນ ເພື່ອເກັບກຳ ແລະ ນຳໃຊ້ຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າໃນຕົວຈິງທີ່ເປັນຮູບປະທຳກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?
 - ຄະນະກຳມາທິການຂອງລັດຖະສະພາ ເຊື້ອເຊີນຊ່ຽວຊານພາຍນອກ ໃຫ້ຍື່ນຂໍສະເໜີປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ໂດຍສະເພາະໃນສິ່ງທີ່ໃຊ້ໄດ້ ແລະ ສິ່ງທີ່ໃຊ້ບໍ່ໄດ້) ຫລື ບໍ່?
 - ຄະນະກຳມາທິການ ຫລື ອົງກອນລັກສະນະດຽວກັນ ສາມາດດຳເນີນການ “ປະເມີນຜົນກະທົບ”¹³ ຂອງຮ່າງກົດໝາຍຈາກມຸມມອງໜຶ່ງ ຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ນັ້ນ ໄດ້ຫລາຍປານໃດ?
 - ຂະບວນການ ເພື່ອດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບ ຕໍ່ບົດບາດຍິງ-ຊາຍຂອງກົດໝາຍ ທີ່ນຳສະເໜີນັ້ນ ມີຫລືບໍ່?
 - ຂະບວນການ ເພື່ອດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິດທິມະນຸດ ຂອງກົດໝາຍທີ່ນຳສະເໜີ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດຕາມ ຂອງທັງ ສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແລ້ວ ແລະ ຄຳແນະນຳທີ່ກ່ຽວພັນ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍກົນໄກກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດນັ້ນ ມີຫລືບໍ່?
 - ການສະໜັບສະໜູນ ທີ່ສະໜອງ ໂດຍລັດຖະສະພາ ມີປະສິດທິພາບ ຄືແນວໃດ?
 - ຈຳນວນພະນັກງານ ໃນລະດັບທີ່ມີຢູ່ ໃນປະຈຸບັນ ສາມາດສະໜອງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານນິຕິກຳ. ການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ ທີ່ຕ້ອງການຂອງສະມາຊິກສະພາ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການຕ່າງໆນັ້ນ ໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ຫລືບໍ່?
 - ຄູ່ມືຊະນິດໃດແດ່ ທີ່ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານທີ່ລັດຖະສະພາ ອາດຈະຕ້ອງການ ເພື່ອພິຈາລະນາຢ່າງມີປະສິດທິພາບກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນເວລາສ້າງນິຕິກຳ?
- 13 ຄູ່ມືການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ອອກແບບ ເພື່ອເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ລັດຖະສະພາ ໃຊ້ປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ, ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສິດທິມະນຸດ, ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຜົນກະທົບດ້ານເສດຖະກິດຂອງກົດໝາຍ ທີ່ນຳສະເໜີ. ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ ຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນພະນັກງານກອງເລຂາທິການ ລັດຖະສະພາ ເປັນຝ່າຍດຳເນີນການ ແລະ ຕໍ່ມາ ແບ່ງປັນຜົນໄດ້ຮັບ ກັບສະມາຊິກສະພາ ເປັນລັກສະນະເອກະສານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານເພື່ອໃຊ້ໃນການພິຈາລະນາ.

ຄຳຖາມທີ 5: ການສະໜອງທຶນຮອນໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

ລັດຖະສະພາ ຮັບຮອງເອົາງົບປະມານແຫ່ງຊາດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ລາຍຈ່າຍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຶນຮອນຂອງລັດ ຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ໃນພາລະບົດບາດດັ່ງກ່າວນີ້ ລັດຖະສະພາສາມາດນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການສ້າງນິຕິກຳ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ຂອງຕົນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ລັດຖະບານສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງຊາດທີ່ເລັ່ງໄສ ແກ້ໄຂຜູ້ທຸກຍາກ, ເອົາໃຈໃສ່ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ອົງໃສ່ສິດທິມະນຸດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ພາກ ກ : ການກຳນົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ແຜນງົບປະມານ ທີ່ສະເໜີໃນຄັ້ງຫຼ້າສຸດ ປະກອບດ້ວຍຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານວ່າ ຈະພິຈາລະນາກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄືແນວໃດ? ລັດຖະສະພາ ຕ້ອງການໃຫ້ລັດຖະບານເຮັດເຊັ່ນນັ້ນ ຫລືບໍ່?
- ງົບປະມານ ຈັດສັນ ທຶນຮອນສະເພາະ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່? ຖ້າເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງງົບປະມານ ທີ່ຈັດສັນໃຫ້ນັ້ນ ມີຫລາຍເທົ່າໃດ ແລະ ສຳລັບຈຸດປະສົງຫຍັງ?
- ປະເທດຂອງທ່ານ ໄດ້ຮັບ ຫລືສະໜອງທຶນຮອນ ສຳລັບການພັດທະນາສາກົນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?
- ຂໍ້ກຳນົດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະກຳມາທິການ ງົບປະມານ ແລະ ການເງິນ ຕ້ອງການໃຫ້ເຂົາເຈົ້າພິຈາລະນາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ດັ່ງທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງກົດຈະກຳ ການຕິດຕາມກວດ ກາຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫລືບໍ່?
- ຫ້ອງການງົບປະມານ ຫລື ຫົວໜ່ວຍ ໃນກອງເຂລາທິການ ລັດຖະສະພາ ທີ່ມີຂີດຄວາມສາມາດ ສະໜັບສະໜູນຄະນະກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ເພື່ອປະເມີນລາຍຈ່າຍງົບປະມານ ທີ່ສະເໜີ ແລະ ລາຍຈ່າຍຕົວຈິງທຽບກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ນັ້ນ ມີຫລືບໍ່?

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ:

- ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຈຳນວນຈັກສະບັບ ຊຶ່ງອົງການກວດສອບສູງສຸດຂອງປະເທດ ຫລື ອົງການ ລັກສະນະດຽວກັນທີ່ໄດ້ ຍື່ນຕໍ່ລັດຖະສະພາ?
- ບົດລາຍງານ ມີຈຳນວນຈັກສະບັບ ຈາກຄະນະກຳມາທິການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ລະບຸເຖິງການອ້າງອີງສະເພາະ ເພື່ອຈັດສັນທຶນຮອນ ຫລື ລາຍຈ່າຍ ທີ່ຕິດພັນກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?

ພາກ ຂ: ການຄົ້ນຄິດຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງທ່ານ

- ໃນ ການພິຈາລະນາຂອງລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນເວລາພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາງົບປະມານ ມີເລິກເຊິ່ງຫລາຍປານໃດ?
 - ສະມາຊິກສະພາ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ເຊິ່ງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຫລືບໍ່ ເພື່ອສະເໜີການປັບປຸງໃຫ້ລັດຖະບານ ຫລື ປັບປຸງງົບປະມານໂດຍກົງ ໃນເງື່ອນໄຂຂອງການຕັດສິນໃຈ ຫລື ຂໍ້ວິນິດໃສທີ່ອອກມາ?
- ລັດຖະສະພາ ສາມາດພິຈາລະນາຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ ແລະ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ຫລາຍປານໃດ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານ ແລະ ປະເມີນວ່າ ມັນຮັບໃຊ້ຜູ້ໝູນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄືບໜ້າ ຄືແນວໃດ?
 - ໃນກໍລະນີ ຂອງງົບປະມານຈຳນວນໜ້ອຍ ສະໜັບສະໜູນ ສຳລັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ລັດຖະສະພາ ຫລື ຄະນະກຳມາທິການ ຂອງລັດຖະສະພາ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດຳເນີນບາດກ້າວ ທີ່ຮຽກ ຮ້ອງໃຫ້ ລັດຖະບານມີບາດກ້າວ ເພື່ອແກ້ໄຂສະຖານະການນັ້ນ ຫລືບໍ່?
- ລັດຖະສະພາ ເຂົ້າມີສ່ວນໃນການຕິດຕາມກວດກາ ທຶນຮອນການພັດທະນາສາກົນ ທີ່ສະໜັບສະໜູນຕໍ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີປະສິດທິພາບຄືແນວໃດ?

- ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕ່າງປະເທດ ຈາກແຫລ່ງທາງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ (ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ, ມູນນິທິ ແລະ ອື່ນໆ) ແມ່ນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຫລືບໍ່ ໃນງົບປະມານແຫ່ງຊາດ? ການຕິດຕາມກວດກາທຶນຮອນເຫລົ່ານັ້ນ ເຮັດຄືແນວໃດ?
- ແຜນການຮ່ວມມືພັດທະນາປະເທດ (ຍັງເອີ້ນແບບທົ່ວໄປວ່າ “ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫລືອ”) ມີ ຫລືບໍ່? ລັດຖະບານ ສິ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວ ຫລືບໍ່?
- ເງິນກູ້ສາກົນ ຫລື ສັນຍາ (ຫລືຂໍ້ຕົກລົງ) ກັບຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາສາກົນ ກຳນົດໃຫ້ມີການຮັບຮອງໂດຍລັດຖະສະພາ ຫລື ສະເໜີຍັດຕິໃນລັດຖະສະພາ ຫລື ບໍ່?
- ສຳນັກງານ ງົບປະມານ ຫລື ກອງເລຂາທິການລັດຖະສະພາ ມີຂີດຄວາມສາມາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີການກວດສອບ ທີ່ເອົາໃຈໃສ່ ບົດບາຍຍິ່ງ-ຊາຍຂອງງົບປະມານ ຫລື ການວິເຄາະງົບປະມານ ຈາກມຸມມອງໜຶ່ງດ້ານສິດ ທິມະນຸດ ຫລືບໍ່?
 - ຖ້າບໍ່ມີ ຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນ ເພີ່ມຕື່ມ ຄືແນວໃດ ເພື່ອເອົາອຳນວຍການເຮັດໃຫ້ມີການກວດສອບ ຫລື ການວິເຄາະດັ່ງກ່າວ?
 - ມີອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ໃດ ຫລືບໍ່ ທີ່ລັດຖະສະພາ ສາມາດເປັນຄູ່ຮ່ວມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີການກວດສອບ ຫລື ການວິເຄາະດັ່ງກ່າວ?

ຄຳຖາມ 6: ການຕິດຕາມ

ຂອດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດ ທະນາແບບຍືນຍົງ

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະຕ້ອງມີການຕິດຕາມ ຢ່າງຮອບຄອບ ທັງໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ສາກົນ. ບົດລາຍງານຕາມປົກກະຕິ ຈະຍື່ນ ຢູ່ໃນລະດັບສາກົນ ເພື່ອຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າໃນປະເທດ ຕ່າງ ໆ. ໃນລະດັບປະເທດ ການຕິດຕາມ ຈະສຳພັນກັບຫລັກການ ຂອງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ເປັນທິດທາງດຽວກັບ ຂອບການດຳເນີນງານ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ການຮັບຮອງເອົາ ແນວທາງ ທີ່ອີງໃສ່ສິດທິ ໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໄດ້ນຳໄປສູ່ການເນັ້ນໜັກທີ່ໃຫຍ່ຫລວງກວ່າ ກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ປະເດັດ ຂອງການກະຈາຍທີ່ມີຄຸນນະພາບ. ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຕິດຕາມທີ່ຕິດພັນກັບບັນດາມາດຕະການໃໝ່ ຄວນໄດ້ແກ້ໄຂ ແລະ ຖືເປັນບູລິມະສິດ, ການເກັບກຳ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຈະເປັນອົງປະກອບ ທີ່ຈຳເປັນ. ສິ່ງນີ້ຈຳເປັນຕ້ອງ ມີຂີດຄວາມສາມາດແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ສຳລັບການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ແຍກປະເພດ ຕາມເພດ, ອາຍຸ, ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ສະຖານະພາບດ້ານສຸຂະພາບ.

ພາກ ກ: ການກຳນົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ປະເທດຂອງທ່ານ ໄດ້ກະກຽມບົດລາຍງານແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລື ບໍ່?

- ປະເທດຂອງທ່ານ ມີສ່ວນ ໃນກົນໄກທົບທວນ ຂອງເວທີການເມືອງລະດັບສູງ ແລະ ໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳຈາກສາກົນ ກ່ຽວກັບບາດກ້າວໃນຕໍ່ໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນຜ່ານມາ :

- ການຮັບຟັງຄຳຊີ້ແຈງ ຂອງກຳມາທິການ ທີ່ອຸທິດເວລາ ຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ນັ້ນມີຈັກຄັ້ງ?
- ຄຳຖາມຂອງລັດຖະສະພາ ມີລະບຸເຖິງຢ່າງເຈາະຈົງ ເຖິງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈັກເທື່ອ?
- ການສອບຖາມຖືກດຳເນີນການ ແລະ ສຳພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຈັກຄັ້ງ?

ພາກ ຂ: ການຄິດຄົ້ນ ຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງທ່ານ

- ການທົບທວນຂອງລັດຖະສະພາ, ການໂຕ້ວາທີ ແລະ ດຳເນີນບາດກ້າວກ່ຽວກັບບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ຫລື ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ສ້າງຂຶ້ນໂດຍລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ/ຫລື ແຜນພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ ມີຄືແນວໃດ?
 - ລັດຖະສະພາ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກະກຽມເຮັດບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າໃດໆ ຫລືບໍ່?
 - ບົດລາຍງານເຫລົ່ານີ້ ກ່າວອ້າງເຖິງ ໜຶ່ງຄະນະກຳມາທິການຂອງລັດຖະສະພາ ສຳລັບການປຶກສາຫາລືອີກຕື່ມ ຫລືບໍ່?
 - ຄຳແນະນຳ ຂອງລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ/ຫລື ປະເດັນທີ່ຕິດພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ສ່ອງແສງເຂົ້າໃນຂະບວນການສ້າງນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານຄືແນວໃດ?
- ລັດຖະສະພາ ສາມາດຮັບປະກັນ ການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບ ຈາກການປະເມີນ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈາກອົງກອນລະດັບສາກົນ ກ່າວຄື ເວທີການເມືອງລະດັບສູງ ມີຫລາຍປານໃດ? ¹⁴
 - ບົດລາຍງານ ຍື່ນຕໍ່ກົນໄກການຕິດຕາມຂອງສາກົນ ເປັນຍັດຕິ ໃນສະພາ ແລະ ໂຕ້ວາທີ ໃນການປະຊຸມຄົບຄະນະຂອງລັດຖະສະພາ ຫລື ບໍ່?
 - ບົດລາຍງານເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ອ້າງເຖິງຄະນະກຳມາທິການຂອງ ລັດຖະສະພາ ສຳລັບການພິຈາລະນາຢ່າງລະອຽດອີກຕື່ມ (ຕົວຢ່າງ ຄະນະກຳມາທິການການຕ່າງປະເທດ ຫລື ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ຫລື ບໍ່?
 - ເມື່ອອົງກອນສາກົນ ແຈ້ງຄຳແນະນຳຕໍ່ລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄຳແນະນຳຖືກຍື່ນເປັນຍັດຕິ ໃນສະພາ ເພື່ອທົບທວນ, ໂຕ້ວາທີ ແລະ /ຫລື ດຳເນີນບາດກ້າວ ຫລື ບໍ່?
- ລັດຖະສະພາ ສາມາດລິເລີ່ມ ແລະ ເຮັດການສອບຖາມ ໃນປະເດັນທີ່ສຳພັນກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຄືແນວໃດ?
 - ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຈະລິເລີ່ມການສອບຖາມ ໃນຕົວຈິງ ຜ່ານມາ ເຄີຍກວດກາ ປະເດັນ ທີ່ປື້ນອ້ອມການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ຫລື ນະໂຍບາຍທີ່ສຳພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງລັດຖະບານ ນັ້ນຫລືບໍ່?

- ການສອບຖາມ ຂອງລັດຖະສະພາ ດຳເນີນໄປແບບເປີດກ້ວາງ ນຳມະຫາຊົນ ຫລື ຊ່ຽວຊານເພື່ອນຳໃຊ້ຂໍ້ສັງເກດການກ່ຽວກັບປະເດັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນຊີວິດຈິງ ຫລືບໍ່?
 - ບົດລາຍງານ ຂອງທາງການ ເຮັດຂຶ້ນເວລາທີ່ການສອບຖາມດັ່ງກ່າວ ຫາກສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ ຫລືບໍ່? ຖ້າເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ມີຂໍ້ກຳນົດໃຫ້ເຜີຍແຜ່ບົດລາຍງານແກ່ມະຫາຊົນ ຫລືບໍ່? ໃນຄວາມເປັນຈິງ ບົດລາຍງານ ໄດ້ເຜີຍແຜ່ຕໍ່ມາຫາຊົນແທ້ບໍ່? (ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ຫ້ອງສະໝຸດຂອງລັດຖະສະພາ ຫລື ຢູ່ເວັບໄຊຂອງ ລັດຖະສະພາ)?
 - ປະສິດທິພາບ ມີຄືແນວໃດ ທີ່ລັດຖະສະພາ ສາມາດກົດດັນລັດຖະບານ ແລະ/ຫລື ຈຸດສຸມເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເພື່ອພິຈາລະນາຄຳແນະນຳຂອງການສອບຖາມເຫລົ່ານີ້?
- ປະສິດທິພາບ ມີຄືແນວໃດ ໃນການຕິດຕາມຂອງລັດຖະສະພາ ຕໍ່ນະໂຍບາຍການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານ ບໍ່ວ່າຈະເປັນໄປຖານະ "ຜູ້ໃຫ້ທຶນ" ຫຼື "ຜູ້ໄດ້ຮັບທຶນ" ຂອງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານການພັດທະນາຈາກສາກົນ?
 - ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ກ່ຽວກັບລາຍຈ່າຍ ຫລື ລາຍຮັບ ຂອງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານການພັດທະນາຈາກສາກົນ ຍື່ນຕໍ່ລັດຖະສະພາ ເພື່ອພິຈາລະນາ ໃນສະໄໝກອງປະຊຸມຄົບຄະນະ ຫລື ໃນກຳມາທິການ ຫລືບໍ່?
 - ປະສິດທິພາບ ມີຄືແນວໃດ ໃນການຕິດຕາມຂອງລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບການມີປະຕິສຳພັນ ຂອງລັດຖະບານ ນຳ ຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາສາກົນ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ໃຫ້ທຶນແບບທະວີພາຄີ (ສອງຢ່າຍ), ອົງການລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ອົງ ການຈັດຕັ້ງແບບພະຫຸພາຄີ (ຫລາຍຢ່າຍ))?
 - ການກຳນົດ ໃຫ້ລັດຖະບານ ເພື່ອຍືນຍັດຕິຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຕໍ່ລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບແຜນງານ, ໂຄງ ການ ແລະ ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນໂດຍຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາສາກົນ ມີຫລືບໍ່?
 - ຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາສາກົນ ຖືກເຊື່ອເຊີນໃຫ້ລາຍງານຫຍໍ້ ຕໍ່ລັດຖະສະພາ ຫລື ກຳມາທິການກ່ຽວກັບປະເດັນກ່ຽວພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?

14 ຈະມີການກຳນົດ ໃຫ້ລັດຖະບານ ລາຍງານເປັນປົກກະຕິ ຕໍ່ເວທີການເມືອງລະດັບສູງຂອງ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ (ECOSOC) ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍລວມ ເບິ່ງລາຍລະອຽດຕື່ມຢູ່ <https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf>

ຄຳຖາມທີ 7: ລະດົມການມີສ່ວນຂອງມະຫາຊົນ

ການຍຶດຖືເອົາມະນຸດເປັນໃຈກາງ ຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໝາຍຄວາມວ່າ ມະນຸດທຸກຄົນ, ທຸກອາ ຊີບ ຄວນມີສ່ຽງ ໃນຂະບວນການນິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍ ທີ່ກະທົບຕໍ່ພວກເຂົາເຈົ້າ. ມັນຍັງ ໝາຍຄວາມອີກ ວ່າພວກເຂົາເຈົ້າ ຄວນສາມາດຮຽກຮ້ອງເອົາ ມາດຕາການແກ້ໄຂ ນຳຜູ້ມີອຳນາດຕັດສິນໃຈ ທັງໃນລັດຖະບານ ແລະ ລັດຖະສະພາ. ການຂະຫຍາຍຕົວແບບທະວີພາຄີໄວວາ ຂອງເຕັກໂນໂລຢີ ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ

ກຳລັງນຳໄປສູ່ແນວທາງໃໝ່ ສຳລັບຜູ້ຄົນ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຂະບວນການວາງແຜນການພັດທະນາ, ການສ້າງແຜນງົບປະມານ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ. ໃນຂະນະດຽວກັນ ຍັງມີຂອບເຂດທີ່ກວ້າງຂວາງ ສຳລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ວິທີການແບບດັ່ງເດີມ ຂອງການລວມເອົາການປະກອບສ່ວນຂອງປະຊາຊົນ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຂອງລັດຖະສະພາ ເປັນສິ່ງສຳຄັນສຳລັບ ລັດຖະສະພາ ທີ່ຈະລຸກຂຶ້ນມາມີບົດບາດ ເພື່ອດຶງດູດຄວາມສົນໃຈຂອງມະຫາຊົນ ທັງເພື່ອຄົ້ນພົບບູລິມະສິດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງມະຫາຊົນ ແລະ ເພື່ອທີ່ຈະປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ພາກສະໜາມ.

ພາກ ກ : ການກຳນົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ບັນເສີຍແຜ່ກຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ແກ່ມະຫາຊົນໃນທົ່ວປະເທດ ມີຫລືບໍ່? ລັດຖະສະພາ ມີສ່ວນນຳ ຫລືບໍ່?
- ລັດຖະສະພາ ຈັດການປຶກສາຫາລື ເປັນປົກກະຕິ ກັບມະຫາຊົນ ກຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່? ລັດຖະສະພາ ມີເວທີເປີດກວ້າງ ໄດ້ຢ່າງບໍ່ຈຳກັດ ທາງອິນເຕີເນັດ ເພື່ອດຶງດູດຄວາມສົນໃຈຂອງມະຫາ ຊົນກຽວກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລືບໍ່?

ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ:

- ການຈັດງານ ເພື່ອມະຫາຊົນ ກຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຖືກຈັດຂຶ້ນຢູ່ ລັດຖະສະພາ ຫລື ໂດຍ ລັດຖະສະພາ ມີຈຳນວນຈັກຄັ້ງ?
- ການລົງແທດເຖິງ ຫລື ການລົງຢ້ຽມຢາມເຂດເລືອກຕັ້ງ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີຈຳນວນຈັກຄັ້ງ?

ພາກ ຂ : ການຄົ້ນຄິດ ຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງທ່ານ

- ປະສິດທິພາບ ມີຫລາຍປານໃດ ທີ່ລັດຖະສະພາ ສື່ສານກັບມະຫາຊົນ ກຽວກັບວຽກງານ ຂອງລັດຖະສະພາໃນການສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
 - ລັດຖະສະພາ ມີຍຸດທະສາດການສື່ສານ ຫລືບໍ່ ຊຶ່ງລວມເອົາຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອແທດເຖິງມະຫາຊົນ ໃນປະເດັນຂອງ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
 - ເວັບໄຊ ຂອງລັດຖະສະພາຖືກອອກແບບ ເພື່ອກຳນົດຢ່າງງ່າຍດາຍ ຫລືບໍ່ ບັນດາກິດຈະກຳທີ່ລັດຖະສະພາ ດຳເນີນການໃນດ້ານທີ່ຕິດພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ?
 - ລັດຖະສະພາ ນຳໃຊ້ການສື່ສານທາງສັງຄົມ ຫລືບໍ່ ເພື່ອຕິດຕໍ່ສື່ສານກຽວກັບວຽກງານທີ່ຕິດພັນກັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ?
- ລະດັບຄວາມສຳຄັນ ທີ່ລັດຖະສະພາ ພົບປະກັບປະຊາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອປຶກສາຫາລື ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຫລື ປະເດັນການພັດທະນາ ນັ້ນ ມີຫລາຍປານໃດ?

- ຖ້າທາກ ສະມາຊິກສະພາ ຢາກພົບປະກັບມະຫາຊົນ ເພື່ອປຶກສາຫາລືປະເດັດ ກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ການສະໜັບສະໜູນປະເພດໃດແດ່ ທີ່ກອງເລຂາທິການ ລັດຖະສະພາ ຄວນສະໜອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພົບປະນັ້ນເກີດຂຶ້ນ?
 - ແນວທາງດັ່ງກ່າວ ສາມາດສ້າງໃຫ້ເປັນລະບົບ ໃນທົ່ວລັດຖະສະພາ ໄດ້ ຫລືບໍ່? ຖ້າແມ່ນ ເຮັດຄືແນວໃດ?
 - ຄວາມພະຍາຍາມແບບເຈາະຈົງເພື່ອເຂົ້າເຖິງຄົນລຸ້ນໃໝ່ ນັ້ນ ໄດ້ເຮັດ ຫລືບໍ່?
- ລະດັບຄວາມສຳຄັນ ທີ່ກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ລົງຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງແຜນງານທີ່ຕິດພັນກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ມີຕໍ່ ເຂດພາກ (ຫລືພາກພື້ນ) ແລະ ຊຸມຊົນ ມີຫລາຍປານໃດ?
 - ກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ມີສິດໜ້າທີ່ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ/ຫລື ຊັບພະຍາກອນ ເພື່ອເຮັດການລົງຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ ຫລືບໍ່?
 - ຖ້າທາກ ເມື່ອກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ດຳເນີນການລົງຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ, ມີຄວາມພະຍາຍາມເຈາະຈົງ ເພື່ອພົບປະກັບກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ຫລື ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃນສະພາບດ່ຽງ (ຍົກຕົວຢ່າງ ແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ, ຫລື ຜູ້ທຸກຍາກ) ຫລືບໍ່?

ຄຳຖາມທີ 8:

ການຮັບປະກັນວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຮັບໃຊ້ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນສະພາບສ່ຽງທີ່ສຸດ

ວາລະ 2030 ໄດ້ເນັ້ນໜັກ ວ່າເປັນວາລະທີ່ຈະ “ບໍ່ປະຖິ້ມຜູ້ໃດໄວ້ຢູ່ທາງຫລັງ.” ເປົ້າໝາຍທີ 5 ທີ່ໄດ້ສຸມໃສ່ ວຽກງານການຫລຸດຜ່ອນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ເປົ້າໝາຍທີ 10 ເປັນເປົ້າໝາຍທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ຫລາຍຂຶ້ນ. ວາລະ 2030 ຊີ້ບອກຢ່າງຊັດເຈນທີ່ສຸດ ວ່າເພື່ອບັນລຸຈຸດໝາຍເຫລົ່ານັ້ນ, ບັນດາປະເທດ ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ແກ້ບັນຫາຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສຸມທຸກເທື່ອແຮງເພື່ອດຶງດູດເອົາກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ກຸ່ມສ່ຽງເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີວິທີການທີ່ແທດເໝາະກັບສະພາບການເປັນຕົ້ນສະພາບທາງດ້ານພູມສັນຖານ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ໃນບາງຊຸມຊົນຢູ່ຊົນນະບົດ ອາດມີການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທີ່ໜ້ອຍກວ່າ), ປະຊາກອນ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໃນການສະໜັບສະໜູນການເຂົ້າເຖິງຂອງຊາວໜຸ່ມໃນລະບົບຍຸຕິທຳ) ຫລື ຕົວຊີ້ບອກ ດ້ານປະຊາກອນອື່ນໆ. ລັດຖະສະພາ ສາມາດນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງກຸ່ມສ່ຽງ ຖືກຮັບເຂົ້າມາພິຈາລະນາ.

ພາກ ກ : ການກຳນົດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

- ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ກຸ່ມສ່ຽງ ໄດ້ຖືກກຳນົດຢ່າງຊັດເຈນ ໃນປະເທດ ຂອງທ່ານ ແລ້ວ ຫລືບໍ່?
 - ຖ້າຫາກແມ່ນ ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ/ກຸ່ມສ່ຽງ ທີ່ສຳຫລວດພົບ ມີຫລາຍປານໃດ? ຄິດເປັນອັດຕາສ່ວນເທົ່າໃດ ຂອງປະຊາກອນທັງໝົດຂອງປະເທດ? ຫລັກເກນໃດແດ່ ທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອກຳນົດເຂົາເຈົ້າ?
- ຄາດໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກ ແຫ່ງຊາດ ໄດ້ລວມເອົາ ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຈຳນວນໜ້ອຍ, ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງ ແລ້ວ ຫລືບໍ່ ?
 - ຂໍ້ມູນທີ່ແຍກປະເພດ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕໍ່ກຸ່ມຄົນເຫລົ່ານີ້ ມີໃຫ້ລັດຖະສະພາ ໃຊ້ປະໂຫຍດ ຫລືບໍ່?
- ກຸ່ມເຫຼົ່ານີ້ ມີຕົວແທນຢູ່ ລັດຖະສະພາ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ກຸ່ມແມ່ຍິງ, ກຸ່ມຊາວໜຸ່ມ, ກຸ່ມຄົນພິການ, ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ຫລື ວັດທະນະທຳ ສ່ວນໜ້ອຍ) ຄືແນວໃດ?
- ການວິເຄາະ ກ່ຽວກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ກຸ່ມສ່ຽງ ດ້ານນິຕິກຳທີ່ເຈາະຈົງ, ນະໂຍບາຍ ຫລື ແຜນງານ ໃນເວລາທີ່ ບູລິມາສິດແຫ່ງຊາດ ຖືກກຳນົດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ມີ ຫລືບໍ່?
- ລັດຖະສະພາ ໄດ້ພະຍາຍາມເປັນພິເສດ ເພື່ອລວມເອົາກຸ່ມມີຕົວແທນຕ່າກວ່າເກນ ແລະ ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດເຂົ້າໃນການປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ຕິດພັນກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ຜ່ານທາງ ກຳມາທິການລັດຖະສະພາ ຫລື ໃນເວລາລົງຢ້ຽມຢາມພາກສະໜາມ) ຫລືບໍ່?

ໃນໄລຍະ 12 ທີ່ຜ່ານມາ :

- ການໂຕ້ວາທີ ໃນລັດຖະສະພາທີ່ເລັ່ງໃສ່ ສິດທິ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ກຸ່ມສ່ຽງນັ້ນ ມີຈັກຄັ້ງ?
- ການຮັບຟັງຄຳຊີ້ແຈງ ຖືກຈັດຂຶ້ນຮ່ວມກັບຕົວແທນ ຂອງກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ຫລື ກຸ່ມສ່ຽງ ມີຈັກຄັ້ງ?

ພາກ ຂ : ການຕົ້ນຄິດ ຕໍ່ຜົນກະທົບ ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງທ່ານ

- ບາດກ້າວໃດແດ່ ທີ່ລັດຖະສະພາ ດຳເນີນການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ "ບໍ່ມີຜູ້ໃດຖືກປະຖິ້ມໃຫ້ຢູ່ທາງຫລັງ" ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ?
 - ລະດັບ ທີ່ສະມາຊິກສະພາ ມີການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງກຸ່ມສ່ຽງ ສົມທຽບກັບສ່ວນທີ່ເຫລືອຂອງປະຊາກອນ, ການຮຽກ ຮ້ອງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຕົ້ນຕໍ ຂອງກຸ່ມສ່ຽງໃນປະເທດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍ ທີ່ເປັນອຸປະສັກຂັດຂວາງ ສິດທິຂອງກຸ່ມສ່ຽງ ບໍ່ໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ) ມີຄືແນວໃດ?
 - ລະດັບທີ່ສະມາຊິກສະພາ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນເວລາສ້າງນິຕິກຳ, ຮັບຮອງເອົາງົບປະມານ ແລະ ທົບທວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ນັ້ນມີຄືແນວໃດ?
- ຍຸດທະສາດໃດແດ່ ຖ້າຫາກມີ ທີ່ລັດຖະສະພາ ໄດ້ນຳມາໃຊ້ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມຫລາກຫລາຍ ໃນລັດຖະສະພາ? ກົນໄກລັດຖະສະພາ ອັນໃດ ¹⁵ ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ ໃນການສົ່ງເສີມຄວາມຫລາກຫລາຍ ແລະ ເປັນຍ້ອນຫຍັງ?

ປັດໄຈໃດແດ່ ທີ່ສາມາດຊຸກຍູ້ ຜູ້ຄົນ ທີ່ມາຈາກພູມຫລັງທີ່ຫລາກຫລາຍ ເພື່ອເຮັດວຽກງານໃນລັດຖະສະພາ ຫລື ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ທໍ່ຖອຍ ບໍ່ເຮັດວຽກງານດັ່ງກ່າວນັ້ນ?

- ລັດຖະສະພາ ຕິດຕາມການມີຕົວແທນ ຂອງກຸ່ມມີຕົວແທນໜ້ອຍ ແລະ ກຸ່ມດ້ອຍ ໂອກາດ ພາຍໃນຈຳນວນສະມາຊິກຂອງລັດຖະສະພາເອງ ລວມທັງຈຳນວນ ຕົວແທນຈາກກຸ່ມດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຊຶ່ງດຳລົງຕໍາແໜ່ງໜ້າທີ່ຮັບ ຜິດຊອບໃນລັດຖະສະພາ ຫລື ຕໍາແໜ່ງການຕັດສິນໃຈນັ້ນ ຫລືບໍ່?
 - ແນວທາງອື່ນໆ ສາມາດຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ ເພື່ອນຳເອົາສຽງ ແລະ ມຸມມອງ ຂອງກຸ່ມມີຕົວແທນທີ່ໜ້ອຍ ແລະ ກຸ່ມດ້ອຍ ໂອກາດ ເຂົ້າໃນຂະບວນການລັດຖະສະພາ ກ່ຽວກັບປະເດັນຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ການແຕ່ງຕັ້ງ ຜູ້ບໍ່ເປັນສະມາຊິກສະພາ ໃຫ້ເປັນສະມາຊິກກຳມາທິການ ແລະ ຂົນຂວາຍສະມາຊິກຂອງກຸ່ມດ້ອຍ ໂອກາດ ໃຫ້ເປັນທີ່ປຶກສາກຳມາທິການ) ມີບໍ່?
15. ຍົກຕົວຢ່າງ: ກົດລະບຽບ ຫລື ລະບຽບການພາຍໃນ ລັດຖະສະພາ, ກົດລະບຽບຂອງພັກການເມືອງ, ກຳມາທິການພິເສດ ຂອງ ລັດຖະສະພາ ອຸທິດໃຫ້ແກ່ສິດທິຂອງກຸ່ມສ່ຽງ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ສຳລັບສະມາຊິກສະພາ ກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ ແລະ/ຫລື ສິດທິຂອງກຸ່ມດ້ອຍ ໂອກາດເຈາະຈົງໃດໜຶ່ງ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

- A/RES/70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E
- A/RES/69/313. Addis Ababa Action Agenda of the Third International Conference on Financing for Development. http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/313&Lang=E
- United Nations Development Group (2015). Mainstreaming the 2030 Agenda for Sustainable Development: Interim reference guide to UN Country Teams. <http://www.undp.org/content/dam/undp/library/MDG/Post2015-SDG/UNDP-SDG-UNDG-Reference-Guide-UNCTs-2015.pdf>
- Sustainable Development Solutions Network (2015). Getting started with the Sustainable Development Goals, A guide for stakeholders. <http://unsdsn.org/wp-content/uploads/2015/12/151211-getting-started-guide-FINAL-PDF-.pdf>

ລັດຖະສະພາ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

- Hanoi Declaration. The Sustainable Development Goals: Turning words into action. Adopted by the 132nd IPU Assembly, Hanoi, 1 April 2015. <http://www.ipu.org/conf-e/132/rpt-gendebate.htm>
- Placing democracy at the service of peace and sustainable development: Building the world the people want. Declaration adopted at the Fourth World Conference of Speakers of Parliament, New York, 2 September 2015. <http://www.ipu.org/splz-e/speakers15/declaration.pdf>

ເວັບໄຊ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ຕິດພັນກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

- United Nations Sustainable Development Knowledge Portal. <https://sustainabledevelopment.un.org/frameworks>
- High Level Political Forum on Sustainable Development Goals. <https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf>
- Open Working Group on Sustainable Development Goals. <https://sustainabledevelopment.un.org/owg.html>
- United Nations Global Compact SDGs Briefs. <https://www.unglobalcompact.org/library/1401>
- WorldWeWant. <https://www.worldwewant2030.org/>

ເວັບໄຊ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ລັດຖະສະພາ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

- Inter-Parliamentary Union. www.ipu.org
- Agora Parliamentary Portal SDGs pages. <http://www.agora-parl.org/resources/aoe/sustainable-development-goals-sdgs-post-2015-agenda>

ບົດຂອບໃຈ

ສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈຕໍ່ ທ່ານ Charmaine Rodriguez ສໍາລັບການຮ່າງ ບົດຕົ້ນສະບັບຂອງຄູ່ມືນີ້. ຮ່າງຕົ້ນສະບັບດັ່ງກ່າວ ຍັງໄດ້ຮັບຄໍາຄິດເຫັນ, ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ການປະກອບຂໍ້ມູນອັນເປັນປະໂຫຍດ ຈາກລັດຖະສະພາ ແລະ ສະມາຊິກສະພາຈາກຫລາຍປະເທດ ແລະ ພາກພື້ນ, ເຊິ່ງ ສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ຮູ້ສຶກຊາບຊຶ້ງໃຈເປັນທີ່ສຸດ. ຂໍຂອບໃຈເປັນພິເສດ ມາຍັງ ອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ ສໍາລັບຄໍາຄິດເຫັນ, ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ໃນການທົດລອງໃຊ້ ຮ່າງຄູ່ມືສະບັບຕ່າງໆ ໃນລະດັບປະເທດ.

ພ້ອມນີ້, ສະຫະພາບລັດຖະສະພາສາກົນ ຂໍຂອບໃຈ ມາຍັງ ສະພາປະຊາຊົນແຫ່ງຊາດ ຂອງສາທາລະນະລັດປະຊາຊົນຈີນ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ໃນການສ້າງ ແລະ ຈັດພິມຄູ່ມືສະບັບນີ້.

Inter-Parliamentary Union

For democracy. For everyone.

+41 22 919 41 50

+41 22 919 41 60

postbox@ipu.org

Chemin du Pommier 5

CH-1218 Le Grand-Saconnex

Geneva

www.ipu.org

